...ы ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 195 (6385)
ОКТЯБРИИН
3
СРЕДА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ЭБ НАЙРАМДАЛ САХИХЫН ТҮЛӨӨ АРАДУУДАЙ ТЭМСЭЛ ИЛАХАЛ!

Советскэ патриодуудай бэшэгүүд

[illegible] найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй [illegible]лгада гар табилгын кампани совет[illegible] орон дотор дэлгэрбэ. Советскэ Сою[illegible] ажалшад агууехэ табан гүрэнэй [illegible]до Эб найрамдалай Пакт бата[illegible] тухай эрилтые эб найрамдалда [illegible] бүхы арадуудтай хамта нэгэн [illegible]гаар дэмжэнэ.

[illegible] советскэ хүнүүд эб найрамдалай [illegible]даан оршохо ба бата бэхи бай[illegible], арадуудай хоорондохи хани ха[illegible]наай, хани найрамдалай бэхижэ[illegible] үнэн зүрхэнһөө хүсэнэ. Мүлжэг[illegible]нуудай үни хада хэтэдээ усад[illegible]һан манай орон дотор дай хүсэгшэ [illegible] ба группанууд байдаггүй.

[illegible]етскэ Союз болбол эб найрамдалай [illegible], шэнэ дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү [illegible]гүй тэмсэлээрээ эб найрамдалда [illegible] бүхы арадуудай гүнзэгы дура [illegible]ые бэедээ татаа. СССР хадаа [illegible] дэлхэй дээрэ эб найрамдалай туг [illegible] мүн.

[illegible]етскэ гүрэнэй түгэлдэр хүсэтэй [illegible] ойлгохоһоо гадна,—гэжэ нүхэр [illegible] заана, — **мүн бүхы арадуудай [illegible] эрхэтэй байлгые мэдэрэлгэ дээ[illegible]рэнэй эрхэ сүлөө ба бэеэ даан[illegible]байдалые хүндэлэлгэ дээрэ үндэ[illegible] политикынь үнэн зүб удха шэн[illegible] ойлгохо арга боломжо бүхы дэл[illegible] байгаа. Өөрынгөө политикада — [illegible]рамдалай, аюулгүй байдалай поли[illegible], арадуудай тэгшэ эрхын, хани [illegible]най политикада Советскэ Союзай [illegible]шье үнэн сэхэ байха байһан[illegible] һэмэглэхэ ямаршье үндэһэн бай[illegible]».**

[illegible] найрамдалай политика хадаа совет[illegible] гүрэнэй уг удхаһаа үндэһэлэнхэй. [illegible] гүрэнэй бүхы хүсэлэлгэнүүдынь [illegible] ба культурна байгуулалтые шэ[illegible]гөөр дэбжүүлгэдэ, ажалшадай ам[illegible], зол жаргалта ба баян тэнигэлэп [illegible]ые саашадань һайжаруулгада зо[illegible]дагданхай. Советскэ гүрэн болбол [illegible] ёһоной промышленностиие үр[illegible]гэ, гидроэлектростанцинуудай ба [illegible]рнин системэнүүдэй асари ехэ [illegible]нуудые хэжэ, байгаалиие шэ[illegible] хубилгаха сталинска түсэбые бо[illegible] бэелүүлжэ байна.

[illegible] найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй [illegible]лгада гар табилгын кампани бүхы [illegible]скэ гражданинуудай сэдьхэлдэ топ [illegible]гаар угтагдаа. Эрэгтэй эмэгтэй [illegible]мэришэд, эрэгтэй эмэгтэй таряа[illegible], эрдэмтэд, советскэ литературын [illegible]бүүлагшад, дээдэ ба дунда һур[illegible]уудай һурагшад Хандалгада гар[illegible] табижа байна.

[illegible]алистическэ орондоо ажаһуужа [illegible]мэрилжэ байһан зол жаргал[illegible], Эхэ оронойнгоо аша туһыи ту[illegible] найрамдалай аша туһын тула зо[illegible]ойгоор ажаллажа байһан тухай[illegible]етскэ хүнүүдэй бэшэһэн бэшэ[illegible] «Правдын» редакци, мүн бусад [illegible]үүд абажа байна.

[illegible] алдарта хүдэлмэришэн анги эб [illegible]лай хэрэгтэ түйлэй ехэ оруу[illegible]нэ. Шахтёрнууд ба металлург[illegible] машина бүтээгшэд ба нефтяни[illegible]үүд нэхэгшэд ба түмэрзамшад — [illegible]ленностиин ба транспортын бүхы [illegible]нуудай хүдэлмэрилэгшэд өөһэ[illegible] ажалаар Советскэ гүрэнэй хүсэ [illegible] арбидхажа, бүхы дэлхэй дээрэ [illegible]мдал бэхижүүлжэ байна. П. В. [illegible] нэрэмжэтэ Магнитогорско ме[illegible]ическа комбинадай булад шудхаг[illegible]социалистическэ мүрысөөнэй тү[illegible] нүхэд В. Захаров ба М. Зину[illegible]нэд «Правдада» эльгээһэн бэ[illegible] иигэжэ мэдүүлнэ:

[illegible] вахтада жагсаһандаа бидэ[illegible]металлургнууд баярланабди, юуб гэ[illegible] төрэл Эхэ оронойнгоо һалба[illegible]лаха ба хүсэ шадалайнь саа[illegible]ргэха хэрэгтэ, эб найрамдалай [illegible] зорюулан бидэнэр булад хай[illegible]. Шадаал һаа һайнаар хүдэл[illegible] бидэнэр эрмэлзэнэбди...

[illegible] олон мянган магнитогорецууд [illegible]амдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй [illegible]лгада гарнуудаа табижа, агууехэ [illegible]рэнэй хоорондоо Эб найрамдалай [illegible]лхынь эринэ.

[illegible]горско металлургнуудай олоп [illegible]шүүдтэй коллектив эб найрам[illegible] стахановска вахтада жагсаад, [illegible]өө уялганuудые ажал хэрэгээ[illegible]жүүлжэ байна».

[illegible] үниинэй хүдэлмэришэн, бу[illegible]стер Ага Неймтулла иигэжэ [illegible]

[illegible] ороной ажалшад Ленин — [illegible] партиин хүтэлбэреэр коммуниз[illegible]тэ һайхан ордон бодхоожо [illegible] төрэл Азербайджан зо[illegible]эхы ехэхэн ажал хэжэ байна. [illegible] нефтяннигууд Эхэ оронойнгоо [illegible], эб найрамдалай аша туһа[illegible]на... Американо-английскэ им[illegible]үүд хүн түрэлтэниие шэ[illegible] татан оруулхые хүсэнэ. Теэд [illegible] арадууд энээнинь таһа сохи[illegible] ороной хилын сада тээ 450 миллион шахуу хүн Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гарнуудаа табяад байна.

Советскэ хүнүүд өөһэдынгөө голосые эб найрамдал хамгаалагша бүхы хүнүүдэй голостой нэгэдүүлнэ. Эб найрамдал дайе илахал».

СССР-эй хүдэлмэришэн ангитай хамта колхозно таряашад эб найрамдалай түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Чкаловска областиин Ташлинска районой Большевистскэ МТС-эй комбайнер Т. И. Варакин «Правдада» эльгээһэн бэшэг соогоо социалистическэ газартаряалангай ажалшадай нангин һанал бодолые элирхэйлээ.

«Эб найрамдал хамгаалга,—гэжэ тэрэ бэшэнэ, — мүнөө арадуудай гол шухала хэрэгынь мүн. Энэ хэрэгэй түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэхэ хэрэгтэй. Бидэнэрэй, советскэ хүнүүдэй хэмнэйшье хаанашье байгаа һаа, юушье хэжэ байгаа һаа, эб найрамдалай түлөө эсэшэгүй, эрмэлзэл түгэлдэр тэмсэлшэ мүн.

Манай комбайн дээрэ «Хилээмэн гээшэ эб найрамдал мүн» гэһэн үгэнүүд томоор бэшээтэй. Бидэнэй бүхы һанал бодолнай, бүхы хэрэгнай эб найрамдал тушаа һанаагаа зоболгоор нэбтэрэнхэй. Минии хүтэлбэрилдэг агрегадай коллектив харюусалгатай уялга абаа һэн. Бидэнэр угсармал хоёр комбайнаараа гурбан мянган гектар таряа хуряахабди гэжэ үгэеэ үгөө һэмди... Энэ жэлдэ бидэнэр хэзээ хэзээнэйхиһээ шангаар ба нигта һайнаар хүдэлмэрилөөбди. Бидэнэй хэмнэйшье эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэб гэжэ өөрыгөө тоолоһон байна. Бидэнэр абаһан уялгаяа нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэжэ, 3500-һаа дээшэ гектар таряа хуряагаабди».

Өөрынгөө бүхы хүсые арадтаа алба хэлгэдэ, коммунистическэ общество байгуулгада зорюулжа байгаа советскэ интеллигенци эб найрамдал хамгаалхын тула өөрынгөө голосые үргэнэ. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй хэрэг хадаа советскэ эрдэмтэ, уранзохёолшо, врач, багша, агроном, уранзурааша, артист бүхэнэй патриотическа үүргэ мүн.

Медицинскэ наукын элитэ ажал-ябуулагша, социалистическэ Ажалай Герой профессор В. Филатов иигэжэ бэшэнэ:

«Империалистическэ дай үүдхэгшэдэй харата бодомжонуудта эсэргүү эб найрамдал хамгаалагшадай ёһотой хүсэн түгэс хүдэлөөнэй үргэнөөр дэлгэржэ байһанда үнэн зүрхэнһөө баярланабди. Эб найрамдал хамгаалһан арадуудай өды шэнээн ехэ хүдэлөөн хүн түрэлтэнэй түүхэдэ хэзээшье үзэгдөөгүй...

Нэгэдэн жагсыт, шэнэ дай бү үүдхүүлыт, ажалша гараар байгуулагдаһан культурын — түйлалтануудые бү эбдүүлыт гэжэ бүхы дэлхэйн түрүү хүнүүдые бидэнэр, советскэ врачууд уряалнабди».

Советскэ багшанар болбол залуу үетэниие Ленин—Сталинай идеянуудай үзэлөөр, хүн түрэлтэнэй дайсадта дураа гутаха үзэлөөр хүмүүжүүлгын арюун хэрэгтэ өөһэдынгөө ажалые зорюулна. Казахстанай Алма-Агинска областиин Бельбулакска сельскэ Соведэй дунда һургуулиин багша Х. Асылбекова иигэжэ бэшэнэ:

«Манай һургуули, советскэ олон мянган бусад һургуулинуудтал адли, эрдэмтэй ба культурна хүнүүдые хүмүүжүүлнэ, эб найрамдалда дуралагша советскэ Эхэ орондоо инаг дуратай ба үнэн сэхэ байлгын мэдэрэл тэдэнэртэ түрүүлнэ».

Үнэн бодолто бүхы хүнүүд эб найрамдал хүсэнэ, тиин эб найрамдал түйлагдахал. Арадай хүсэн дабагдашагүй. Дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангая!».

Мүнөөдэр «Правдада» толилогдоһон уншагшадай бэшэгүүд хадаа өломиллион советскэ хүнүүдэй һанал бодолые ба мэдэрэлые харуулна. Социалистическэ Эхэ орондоо гүнзэгыгөөр дурлалга, эб найрамдалай түлөө, империалистическэ дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлэй арюун хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулха гэһэн шиидэбэри тэдээниие бултыень нэгэдүүлнэ. Дэлхэйн арадууд болбол СССР соо суглуулагдаһан, **Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилганууд дотор эб найрамдалай агууехэ хэрэгые советскэ арадай хамгаалхаар шиидэнги байһанай шэнэ жэшээе хараха байна.**

Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Хандалгада манай орон дотор гар табилга хадаа советскэ арадай агууехэ нэгэдэлые, эб найрамдал хүсэһэн тэрэнэй хүсэл зоригые харуулха байна. Советскэ арад хадаа коммунистическэ байгуулгын сталинска программые бэелүүлгэдэ, эб найрамдалай дабагдашагүй тулгуурнь болоһон Советскэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлгэдэ өөһэдынгөө бүхы хүсые, бүхы энергиие зорюулха байна.

(«Правдын» сентябриин 30-най түрүү бэшэгһээ).

Ревуцкий Ефим Прокопьевичын хүтэлбэрилдэг слесарьнуудай бригада хабсаралгын цехын (Улан-Удын ПВЗ) эрхим бригадануудай нэгэниинь юм.

Нүхэр Ревуцкий өөрөө дайнай хойто тээхи сталинска табан жэл соо 12 жэл хахадай нормо дүүргээ. 1951 оной 8 һарын туршада 17 һарын нормо дүүргэһэн байна. Тэрэ хадаа транспортна машина бүтээлгын Министерствын «Мүрысөөнэй отличник», зам харилсаанай Министерствын «Отличник-паровозник» гэһэн значогуудаар шагнагданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. П. Ревуцкий хүдэлмэрилжэ байна.

В. Муллерай фото.

Улам һайнаар ажаллахабди

Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигуудай хамтын суглаан һаяхан болобо. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга эхилхэ тухай эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй пленумэй шиидхэбэри тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

— Бидэнэр эб найрамдал хүсэнэбди. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгаяа ажалай амжалтаар тэмдэглэжэ байнабди. Колхознай тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргээ. Таряа тушаалгаар гүрэнтээ сүм тоосоо. Манай эдэ амжалтанууд шэнэ дай үүдхэгшэдтэ шанга сохилто болохол. Хандалгада гараа табихатаяа хамта саашадаа улам һайнаар ажаллахые уряалнаб, — гэжэ колхозник нүхэр И. Кукшинов мэдүүлээ.

Удаань 70 наһатай колхозник-загаһашан нүхэр Бадай Мангутов үгэ хэлэбэ. Тэрэ хадаа зун-намарай үедэ загаһа бариха түсэбөө 218 процент дүүргэһэн байна.

—Минии бригадын гэшүүд эб найрамдалай вахтада жагсаад, загаһа бариха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Бидэнэр, загаһашад саашадаа улам һайнаар ажаллажа Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлэлсэхэбди. Хандалгада гараа табихадаа бата бэхи ба удаан саг соо оршохо эб найрамдал хүсэнэб гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Суглаанай һүүлээр 400 шахуу колхознигууд Хандалгада гараа табяа.

Б. Сотнич.

Эб найрамдал тухай декрет бэшэгдэһэн газарта

ЛЕНИНГРАД. Ленинградай ажалшад бүхы советскэ арадтай хамтадаа Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гарнуудаа табижа байхадань, Херсонско улицын № 5 гэртэ, В. И. Ленинэй музей-байрада хэдэн зуун ажалшад ерэжэ үзэнэ. Эндэ 34 жэлэй саада тээ—1917 ондо агууехэ вождь газар тухай, эб найрамдал тухай түүхэтэ декредүүдые бэшэһэн, тэрэнь Советүүдэй Бүхэроссийска хоёрдохи съезд дээр баталагдаһан байгаа. Тэндэ ерэгшэд эб найрамдал тухай ленинскэ декредэй мүр бүхэниие уншанад. Оршон байгаа түрүүшынгээ үдэрнүүдһээ эхилэн, залуу советскэ республикамнай эб найрамдалай ба арадуудай хоорондын хани барисаанай түлөө тэмсэлэй тугые дээрэ үргэһэн байна.

1917 оной октябрьска штурмда хабаадаһан хэдэн хүн В. И. Соболев, Л. В. Жук, И. А. Королев, М. Г. Алексеев, В. В. Васильев гэгшэд һаналнуудаа бэшэхэ дэбтэртэ иигэжэ тэмдэглэнэ: «Бидэ, үниин путиловецууд-кировецууд, 1917 оной октябрьска дайнда хабаадагшад, эб найрамдал ба газар тухай декредые агууехэ вождиин бэшэһэн газарта, В. И. Ленинэй музей-байрада ерээбди. Тэрэ бэшэгдэһэн сагһаань хойшо 34 шахуу жэл үнгэрөө. Эб найрамдал гэһэн үгэтэй хамта түрэһэн манай советскэ засаг эб найрамдалай политикые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлнэ Эб найрамдалай агууехэ туг баригша—нүхэр Сталин бидэниие ленинскэ замаар хүтэлнэ. Бидэ, кировецууд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа баяртайгаар табяабди, ушарынь эб найрамдалай түлөө тэмсэнэбди».

С. М. Кировэй нэрэмжэтэ комбинадай залуу текстильщигүүд һанамжын дэбтэртэ иигэжэ бэшэнэ: «Бидэнэр, советскэ ороной залуу гражданинууд, ленинскэ захяануудай ёһоор ябажа, эб найрамдалай хэрэгые стахановска ажалаараа бэхижүүлнэбди, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада бултадаа, нэгэн хүн шэнгеэр, гараа табибабди».

Иимэ һанамжанууд олон. Эдэниие хүдэлмэришэд, багшанар, һургуулиинхид инженернүүд, студентнүүд бэшэнэ. Советскэ хүнүүд империалистическэ дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэхээр эрид шиидэнхэй байһанаа харуулна. (ТАСС).

Арадуудай сусаршагүй зориг

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ педагогическа институдай актова зал соо багшанар, студентнэр ба институдай техническэ хүдэлмэрилэгшэд, хамта 800 шахуу хүн суглarба.

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедтэ туһалха комиссиин гэшүүн, физико-математическа наукануудай кандидат Н. И. Иванов агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалга доро гар табилгада зорюулагдаһан хамтын суглаае нээбэ.

Түүхын наукануудай кандидат П. П. Тышкилов «Бүхы дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал батадхахын түлөө советскэ арадай тэмсэл» гэһэн элидхэл хээ.

«Манай советскэ гүрэн эб найрамдал хамгаалан, ажалшадай интересүүдые хамгаална. Харин тиихэдэ, капиталистическэ гүрэнүүдтэ һүрэг баяшуул арад зондо эсэргүү дайн сэрэг түхеэрнэ. Теэд энэнь хэзээшье бүтэхэгүй. Дэлхэйн арадууд Эб найрамдал хамгаалха нугаршагүй зоригтой! Гениальна вождь, эб найрамдалай туг баригша агууехэ Сталин мандаха болтогой!» — гэһэн үгэнүүдээр нүхэр Тышкилов элидхэлээ дүүргэнэ.

Һүүлээрнь институдай директор Е. А Рампилова үгэ абажа, Хандалгада нэгэн доро гараа табяад, эб найрамдалай хэрэгые өөһэдынгөө бодото ажалаар батадхахыень суглarагшадые уряалба.

Институдай историко-филологическа факультедэй 4-дэхи курсын студент, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай инвалид Ж. Доржиев иигэжэ хэлэбэ:

—Би дайнай бэрхэшээлнүүдые бэеэрээ үзөөб. Дайсанай һомонһоо хүндөөр шархатаа һэм. Гэбэшье, имагтал Советскэ орондо түрэһэн туладаа зол жаргалаа алдаагүй гээшэб. Мүнөө тус Хандалгада гараа табиха зуураа, эб найрамдал бэхижүүлэлсэхын тула эрхим һайнаар һуралсахаб.

Удаань багшанар ба студентнэр олоороо үгэ хэлээ.

Суглarагшад Хандалгада нэгэн һаналаар гарнуудаа табиһан байна.

Л. Мункуев.

Ажалай дэбжэлтэ

Улан-Удын кондитерска фабрикын хүдэлмэрилэгшэд прянична цехтээ олоороо сугларба.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга тушаа элидхэл нүхэр Оноев хэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр фабрикын прянична цехын стахановец нүхэр Гороховский түрүүлжэ үгэ хэлэбэ. Тэрэ хадаа шэнэ дай үүдхэжэ байгаа американо-английска империалистнуудай харата хэрэг тухай хэлэхэ зуураа, эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө стахановска вахтада жагсан, үдэрэйнгөө даалгабариие 130—140 процент дүүргэхэб гэһэн социалистическэ уялга абаа.

Удаань, тус фабрикын партийна эхин организациин секретарь нүхэр Балховитина үгэ абаад, иигэжэ хэлээ: «Советскэ арад шэн зоригто ажалаараа эб найрамдал батадхахын түлөө тэмсэжэ байна. Тиимэһээ, манай фабрикын коллективэй гэшүүд өөһэдынгөө участок бүхэн дээрэ ажалайнгаа эршые шангадхажа, үйлэдбэриингөө түсэбые дүүргэжэ ба үлүүлэн дүүргэжэ гар табилгаяа батадхаха ёһотой».

Суглаан болбол Хандалгада гар табилгые ажалай шэнэ амжалтануудаар батадхаха гэһэн шиидхэбэри баталан абаа.

Удаань Хандалгада гар табилга дэбжэлтэтэйгээр үнгэргэгдөө.

Ж. Цыренова.

Эб найрамдалай вахтада

Манай ороной ажалшад Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгаяа ажалай шэнэ амжалтануудаар бэхижүүлнэ.

«Узбекуголь» трестын горнягууд эб найрамдалай стахановска вахтые амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна. Хандалгада түрүүлэн гар табигшадай нэгэн Иван, Судаковай бригадын гэшүүд **(Ангрен)** сентябриин һүүлэй хоёр неделиин турша соо түсэбһөө гадуур хэдэн зуугаад тонно һүүрһэ малтан абаа. Залуу экскаваторша Василий Черников түсэбһөө гадуур эшелон шахуу түлишэ үгэбэ. Навалоотбойщигууд Кадыр Ширальев, Салим Шукуров, Сагдулла Исмайлов ба Садык Мамадалиев ажалай ехэ бүтээсэ түйлаа. Эдэнэр халаан соогоо тус бүри 7 тонно нүүрһэ малтан абаха нормотой аад, 15—20 тонно хүрэтэр үгэнэ.

Горьковско металлургическа заводой булад хайлуулдаг стахановецууд Демачев ба Балабанов Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гарнуудаа табяад, түсэбһөө гадуур нилээд ехэ булад үгөө.

Могилёвой предприятинуудай хүдэлмэришэд ехэ амжалтануудые түйлана. Куйбышевай нэрэмжэтэ фабрикын олон мянганай коллектив түрүү һуури эзэлэнхэй. Энэ предприяти сентябриин хоёрдохи арбан хоног соо октябриингаа түсэбөөр продукци үгэжэ эхилээ.

Московско-Рязанска түмэр замай Сасово депогой машинист Прохоровой бригада эб найрамдалай стахановска вахтада жагсажа, паровозой сүүдхын дунда жэшээнэй ябасые 50 процентээр дээшэлүүлбэ. Депогой бүхы паровознигууд нүхэр Прохоровой жэшээгээр стахановска вахтада жагсанхай.

(ТАСС).

Республикын аймагуудта таряа хуряалга, намарай пар хахалалга, хартаабха малталга тухай

ЕМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной октябриин 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Таряа хуряалга	намарай пар хахалалга	Хартаабха малталга
Закаменай	95,9	30,9	70.2
Зэдын	92,4	32,1	62,8
Заиграйн	87,9	27,8	81,7
Кяхтын	83,1	24,3	90,5
Мухаршэбэрэй	82.2	29,3	82,7
Кударын	81,6	18,9	87,3
Ториин	81,3	22,7	65,3
Бичурын	80,3	39,0	64,8
Сэлэнгын	79.4	36,3	62,5
Кабанскын	79,1	22,9	45,7
Иволгын	77,2	50,3	71,8
Баргажанай	77,1	10,1	79,6
Байкало-Кударын	75,7	30.3	57,1
Тарбагатайн	74,6	43,7	87,0
Прибайкальска	74,6	16,6	47,3
Түнхэнэй	73.6	29,2	50,7
Яруунын	73,5	7,9	74,1
Хэжэнгын	70,1	22.5	65,3
Курумканай	66,7	23.4	81.5
Хориин	63,7	30,5	42,3
Хойто-Байгалай	61.5	5.6	35.3
Баунтын	48,0	15,5	42,3

Таряа хуряалгынгаа түсэб дүүргэбэ

Иволгын аймагай Саянтын МТС (директорынь нүхэр Танхасаев, директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Сергеева) комбайнаар таряа хуряалгын жэлэй түсэбые дүүргэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ аймаг дотороо түрүү һуури эзэлбэ. Сентябриин 20-ной байдалаар энэ МТС-эй комбайнова агрегадууд 4500 гектар орооһото культурануудые хуряаһан байна.

Саянтын МТС-эй Мамаевай, Раднаевагай, Даниловай, Балдановай, Цыбикжаповагай, Мокровой түрүү комбайнова агрегадууд таряа хуряалгынгаа сезонно түсэбые нилээд ехээр үлүүлэн дүүргээ. Энэ хадаа механизаторнуудай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэриин зүбөөр табигдаһанай ашаар түйлагдаа. Механизаторнуудай дунда хододоо лекци ба хөөрэлдөөнүүд, үдэр бүхэндэ газетэ уншалга үнгэргэгдэдэг байгаа. «Молния» газетэ олон экземпляраар гаргагдажа, агрегадуудта тараагдадаг байна. Тэрээн дээрэ агрегадуудай хоорондын социалистическэ мүрысөөн ба түрүү механизаторнуудай шэн габьяата ажал тухай олон тоото һонирхолтой зүйлнүүд толилогдодог байгаа. Иигэжэ, энэ МТС амжалта түйлаһан байна.

Л. Бондаренко.

Уялгаяа бэелүүлжэ байна

Ториин аймагай Дээдэ Бургалтайн сомоной «Улаан Бургалтай» гэжэ томодхогдоһон колхозой таряанажалай 5-дахи бригадын поли дээрэ хүдэлмэрилдэг Бургалтайн МТС-эй 5-дахи тракторна бригадын трактористнууд намарай пар хахалалгые түргэнөөр дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Энэ бригадын тракторист-комсомолец Б. Гырылов намарай пар хахалалга дээрэ үдэр бүриингөө даабариие хододоо үлүүлэн дүүргэдэг ба 10—15 процент горючи болон түрхихэ материал арбилдаг байха юм. Энэ нүхэр тракторна хүдэлмэриин сезон соо 800 гектар газар (зөөлэн хахалалгаар) элдүүрилхэ уялга абаад, тэрээнээ эрхимээр дүүргэжэ байна. Сентябриин 24 болтор 600 гаран гектар газар һайн шанартайгаар тэрэ элдүүрилһэн байха юм. Тракторна хүдэлмэриин сезоной дүүрэтэр нүхэр Гырылов уялгаяа бүрин дүүргэхын түлөө улам эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ оробо.

Е. Цыденов.

Түрүү залуушуулые комсомолдо абая

Залуушуултай холбоо барисаагаа улам үргэдхэжэ, өөрынгөө зэргэдэ түрүү бүхы залуушуулые абаха хэрэгтэй гэжэ большевистскэ парти, Ленин ба Сталин комсомолые һургана. Энэ заабариие бэелүүлэн манай республикын олохон комсомольско организацинууд болбол ВЛКСМ-эй зэргын ургалтада ехэ анхарал хандуулна. Республикын комсомольско организацида һүүлэй хоёр жэл хахад соо 8000 хүн ороо. Иигэжэ областной комсомольско организаци нилээд ургаба.

Гэбэшье, республикын комсомольско организациин ургалтань залуушуулай ажалай ба политическэ улам ехээр ургажа байһан эдэбхиие үшөө хангажа шаданагүй. Комсомольско олохон организацинууд һүүлэй үедэ залуушуулые комсомолдо абаха хүдэлмэри ехээр һуладхаа.

Хэжэнгын, Мухаршэбэрэй, Баунтын, Баргажанай аймагуудай, Улан-Удын Городской районой комсомольско организацинуудта гэшүүдэй ургалта болоогүй. Энэ хадаа залуушуулай дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин хангалтагүй байһан ба комсомольско организацинуудай ургалта тухай ВЛКСМ-эй комитедүүдэй зүгһөө зохихо анхарал табидаггүй дээрэһээ болоһон байна.

Хэжэнгын аймагай комсомольско организаци 1951 оной түрүүшын хахадта ойроо 60 залуушуулые комсомолдо абаһан байна. Тэдэнэй ойроо табан хүниинь колхозой залуушуул болоно. Тэрэшэлэн Яруунын, Ториин ба Прибайкальска аймагуудай, Улан-Удэ ба Городок городуудай комсомольско организацинуудай ургалта хангалтагүй байха юм.

ВЛКСМ-эй зэргын ургалта комсомольско организацинуудай хүдэлмэриин удхашанартай таһаршагүй холбоотой байна. Хүдэлмэрэе һонирхолтойгоор ба удха һайнтайгаар табижа шадаһан организацинуудта залуушуул ехэ дуратайгаар ородог юм.

Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организаци (секретариинь нүхэр Белоусов) нёдондо жэлдэ 24 комсомолецуудтай байгаа һаа, мүнөө 40 үлүүтэй комсомолецуудтай. Эдэнэй олонхинь эрхим ажалаараа залуушуулда жэшээ харуулжа ябадаг. Комсомольско суглаануудынь саг сагтаа үнгэргэгдэжэ, залуушуулай хүдэлмэри, һуралсал ба амаралтай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэдэг юм. Комсомолецууд ниитэ-политическэ, культурно-ниитын хүдэлмэри ябуулдаг, залуушуулай вечер үнгэргэдэг юм. Хүдэлмэрэе һонирхолтойгоор ба удха һайнтайгаар табижа, залуушуултай нигта холбоо байгуулжа шадаһанай ашаар комсомольско организаци колхозойнгоо түрүү залуушуулые комсомолдо олоор абана.

Комсомольско организацинуудай хүдэлмэриие һайжаруулхын, залуушуултай тэдэнэй барисаае бэхижүүлхын тулада эдир хүбүүд басагадые ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха, комсомольско суглаануудта тэдэниие уриха, залуушуулай вечер ба уншагшадай конференци үнгэргэхэ, кино ба театртa хамтаараа ошохо, политһуралсалда залуушуулые олоор хабаадуулха, тэдэнэй ажал хүдэлмэри, ажабайдал ба амаралта тухай анхарал табижа байха хэрэгтэй.

Зарим комсомольско комитедүүд ВЛКСМ-эй зэргэдэ түрүү залуушуулые оруулхын тула залуушуулай дунда политико-хүмүүжүүлгын болон культурно-ниитын хүдэлмэриие һайжаруулха хэрэгтэй байһаниие ойлгоногүй. ВЛКСМ-эй комитедүүд хадаа хүдэлмэришэн ба колхозно залуушуулые комсомолдо түрүүшын ээлжээндэ абаха хэрэгтэ анхаралаа багаар табина. Комсомолдо орогшын мэдүүлгые ёһо тэдыгээр, удааруулжа харадаг баримтанууд үзэгдэнэ. Комсомолдо абтаһан хүнүүдтэ билеэдүүдыень удаан саг соо үгэдэггүй ушарнууд бии. Иимэ баримтануудые саашадаа тэсэжэ болохогүй. Залуушуулай мэдүүлгэнүүдые 7 хоногой болзор соо хаража үзэхэ, залуу хүниие комсомолдо абаха гэжэ ВЛКСМ-эй айкомойгү, райкомой бюрогой шиидхэһэн үдэртэнь тэрээндэ ВЛКСМ-эй гэшүүнэй билет барюулагдаха ёһотой.

Зарим залуушуул комсомолдо орохо дуратай аад лэ, комитедтэ ерэжэ энээн тухайгаа хэлэхэеэ гайхадаг, мүн комсомолой зорилгые һайн мэдэдэггүй дээрэһээ комсомолдо ородоггүй юм. Тиимэһээ залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, тэдэниие комсомолой зэргэдэ татан оруулха гээшэ комсомольско организацинуудай, комсомолец бүхэнэй шухала зорилго болоно.

Л. Рандин, ВЛКСМ-эй обкомой секретарь.

ПВЗ-гэй шэрэм-шудхалгын цех сентябрь һарынгаа түсэбые табан үдэрөөр уридшалан дүүргээ. Социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон формовщик В. М. Лоншаков август һарынгаа даалгабарине 248 процент дүүргэһэн байна. Тэрэ хадаа үнгэрэгшэ 8 һара соо 15 һарын даалгабари дүүргээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Лоншаков тепловозой деталиин хэб хэжэ байна.

В. Муллерай фото.

БИБЛИОТЕКЭ-АВТОМОБИЛЬ

Хүдөө тосхон худар ошоһон харгыгаар «Библиотекэ» гэһэн аржагар һайхан гаршагтай автобусай яаралтайгаар шуумайн ябахыень харахат. Энэ хадаа Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын библиотекэ-автомобиль колхознигуудые хангахын тула ээлжээтэ рейсдээ ябана гээшэ. Библиотекэ-автомобиль олон аймагуудай колхозуудай бригаданууд ба малажалай фермэнүүдтэ гаража хүдэлмэрилнэ. Һаяхан Хориин, Тарбагатайн, Иволгын аймагуудаар ябажа ерээ.

Библиотекэдэ Ленин ба Сталинай, Белинскиин, Гоголиин, Дарвинай ба Тимирязевай зохёолнууд, мүн уранһайханай, хүдөө ажахын шэнэ шэнэ номууд, газетэ, журнал гэхэ мэтэ олон бии.

Библиотекын хүдэлмэрилэгшэд колхознигуудай дунда ном тараахаһаа гадна, советскэ уранзохёолшодой номуудые уншажа үгэнэ, культурно-политическэ темээр һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Гадна, «Коммунизмын агуухэ барилганууд», «Эб найрамдалай түлөө тэмсэл» гэһэн выставкэнүүд эмхидхэгдэнэ. Лектор нүхэр Зарубина Тарбагатайн аймагай колхозуудта хүнэй яажа бии болоһон тухай лекцинүүдые уншаа. Саашадаа уншагшадай конференцинүүд, литературна вечернүүд үнгэргэгдэхөөр хараалагдана. Мүн республиканска библиотекын методист аймагай ба хүдөөгэй библиотекэнүүдтэ гаража, бодото туһаламжа үзүүлхэ байна.

Д. Жарков.

300 мянган түхэригэй олзо оруулхань

Сэлэнгын аймагай Загустайн сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз 6194 толгой тахяатай шубуунай фермэтэй юм. Тус фермэ шубуу үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые сентябриин нэгэн болотор 119,1 процент дүүргээ. Энэ колхоз шубуунай фермэтэй һаяхан болоо юм. Ажахын энэ һалбариһаа жэл соо 300 мянган түхэригэй олзо доход оруулагдаха байна.

Б. Бадашкеев.

Хүндэ хүдэлмэриие механизацилһанай ашаар

Улан-Удын хлебокомбинатай коллектив үйлэдбэриингөө процессые нарижуулжа, бүтээн гаргаһан продукциингаа шанарые һайжаруулхын түлөө тэмсэнэ. Комбинатай баранка баридаг цехынхид хүдэлмэрөө шэнэ технологиин ёһоор эмхидхэһэнэй ашаар, урдань хоёр бригадын хэжэ байһан ажалые мүнөө нэгэ бригада дүүргэнэ.

Мүн энэ цехые механизацилга дүүргэгдээ. Эндэ эһээбэри худхадаг машина тодхогдожо, ашаглалгада оруулагдаба. Тиин эһээбэри худхагшадай хүндэ хүдэлмэри хүнгэлэгдэхэһөө гадна, гаргаһан продукциинь шанар һайжарһан байна.

Шэнэ мебель

Улан-Удын мебельнэ фабрика шэнэ мебель үйлэдбэрилэн гаргадаг болобо. Энэ оной һүүлшын хахад жэл соо хубсаһанай шэнэ түхэлэй шифоньер, диван ба шатэрай столнуудые гаргажа эхилээ. 300 иимэ шифоньер ба 100 диван худалдаанда гаргагданхай.

Дээдэ һургуулинуудта оробо

Энэ жэлдэ Иволгын дунда һургуулиие дүүргэһэн бүхы һурагшад Иркутскын, Улан-Удын ба бусад городуудай дээдэ һургуулинуудта орохо абалгын шалгалта амжалтатайгаар баряа. Тус һургуулиие эрхимээр дүүргэһэн В. Иванов, Н. Бадмацыренов гэгшэд Иркутскын горно-металлургическа институдта абтаа. З. Иванова, И. Хабалтуева ба бусад Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудта һурана.

Советско-германска экономическа харилсаанууд тушаа

Германска Демократическа Республикын правительственна делегацитай хани ёһоной харилсан ойлголсолгын оршон байдалда Москвада хэлсээнүүдые хэһэнэй үндэһөөр, Советскэ Союзай ба Германска Демократическа Республикын хоорондо эд товарнуудые абалсалга тухай удаан болзорой хэлсээн сентябриин 27-до баталагдаа.

Хоорондоо худалдаа наймаа хэхэ ябадал улам хүгжөөхые эрмэлзэн, хоёр тала хадаа 1952—1955 онуудай туршада СССР-эй ба ГДР-эй хоорондын худалда[...] маанай эрьесые нилээд ехэ бо[...] гэжэ хэлсээ.

Тэрэшэлэн СССР-эй ба Ге[...]ска Демократическа Респу[...] хоорондо хэгдэхэ научно-техн[...] харилсаан тухай хэлсээн б[...]даа.

Энэ оной сентябриин [...] Премьер-министрын орлогш[...] Г. Рау түрүүтэй Германска Д[...]ратическа Республикын [...]тельственна делегаци Моск[...] мордобо.

УЛАН-УДЫН ГОРСОВЕДЭЙ VI СЕССИ БОЛО[...]

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын Городской Соведэй VI сесси сентябриин 28-да драматическа театрын байшан соо болобо.

Сесси хадаа 1951 оной 8 һарын турша соо городской бюджедэй дүүргэлтэ тухай асуудал зүбшэн хэлсээ. Тус асуудалаар городской финансова таһагые даагша депутат Бестужев элидхэл хэбэ.

Большевистскэ партяар зоригжуулагдаһан советскэ арад дайнай хойто тээхи Сталинска табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлээд, коммунизм байгуулгада шэнэ шэнэ илалтануудые түйлажа байна. Манай Улан-Удэ городой хүдэлмэришэд ба албахаагшад мүн лэ шэн зоригто ажалаараа Эхэ оронойнгоо экономикые бэхижүүлэлсэн, эб найрамдалай [...] тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хаба[...]сана гэжэ элидхэлшэ тэмдэ[...] Саашань бюджедэй дүүргэл[...]хай хэлэхэ зуураа, нүхэр Б[...]жев дутуу дунданuудые эли[...]бэ.

Сесси дээрэ үгэ хэлэгшэд [...]ской бюджедэй дүүргэлтын [...] галтагүйгөөр ябуулагдажа [...]ниие, городской финансова [...]гай хүдэлмэридэхи дутуу д[...]нуудые шүүмжэлбэ. Тэдэнэр [...] жэлэй городской бюджедые [...] гэхэ бүхы арга боломжонуу[...] гэжэ тэмдэглээ.

Энэ хэлсэгдэһэн асууд[...] дэлгэрэнгы шиидхэбэри ба[...] абтаа.

Оһол назагай хүтэлбэриин гэмээ[...]

Закаменай аймагай Цакирай сельсоведэй «Боевик» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыренов) гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө тон хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байна. Иимэ байдал ямар шалтагаанһаа болооб? Тус колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг Закаменай МТС-эй комбайнууд яашагүй муугаар хүдэлмэрилнэ. Жэшээнь, таряан-ажалай нэгэдэхи бригадала хүдэлмэрилдэг самоходно комбайн 10 үдэрэй турша соо жэгдэ һайн газар дээрэ ойроо 27 гектар ячмень хуряагаа. Тэрэшэлэн таряа сохилго муугаар эмхидхэгдэнхэй. Жэшээлхэдэ, сентябриин 15-най үдэшын 7 часта финансово-банковска хүдэлмэрилэгшэд энэ колхозой таряа сохилго дээрэ хүдэлмэрилхөөр гараһан байгаа. Гэхэтэй хамта, түрүүшээр тракторай эбдэрхэй дээрэһээ, удаань молотилкын заһагдаагүй байһан дээрэһээ таряа сохилго дээрэ хүдэлмэрилжэ шадаагүй ба хэдэн час[...]тэ сагаа гээһэн байха юм. [...] таряа сэбэрлэлгэ дээрэ худ[...]рилхэ гэжэ шиидээд, 2 [...] асаржа тодхохолонь, тэдэнь [...]лэ эбдэрхэй байшоо. Тиимэһ[...]ниин час болотор тэдэнэр ю[...]хэнгүй гэртээ бусаа. Энэ [...] тус колхоздо ажалай эмхид[...] тон муугаар табигдаһаниие [...]шэлнэ. Гадна, колхозой хү[...]рилэгшэд колхознигуудые хү[...]гын хүдэлмэридэ олоорнь [...] нэгүй. Олонхи колхознигу[...] үмсынгөө ажал хэжэ байдаг.

Колхозой правлениин ба [...]менай МТС-эй дирекциин [...] назагай хүтэлбэриин гэмэ[...] колхозой олон гектар таряа[...]ряагдангүй байна. Колхо[...] энэ МТС-эй хүтэлбэрилэгшэ[...] бодожо байна гээшэб?

П. За[...]

Намарай пар хахалгалга дээрэ

1952 ондо ороһото культурануудай үндэр ургаса хуряаха ябадал хангаха ба эб найрамдалай хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулха зорилгоор Хэжэнгын МТС-эй түрүү трактористнууд намарай пар хахалалга дээрэ эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна. 12-дохи тракторна бригадын трактористнууд Галан Гашинов, Сүнг[...] жанаева, Рашат Хахимов [...] Хэжэнгын аймагай Сталина[...] рэмжэтэ колхозой таряан[...] 2 дохи бригадын поли дээрэ[...]рай пар хахалха зуураа, үд[...]риингөө нормые 150 процен[...]тэр дүүргэнэ

С. Поном[...]

Эб найрамдал хүсэгшэ арадууд эб найрамдалай түлөө тэмсэлээ шангадхажа байна

«Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө!» гэжэ газетын ээлжээтэ, 38 (150) дахи номер Бухарестдэ хэблэгдэн гараба.

«Марксистско-ленинскэ теориие эсэшэ сусашагүйгөөр шудалха гээшэ коммунистнуудай үүргэ ба уялга мүн» гэһэн түрүү бэшэг соогоо газетэ иигэжэ бэшэнэ: дэлхэйн бүхы оронуудай коммунистическэ ба хүдэлмэришэдэй партинууд яахадаа хүсэтэй ба илагдашагүйб гэхэдэ, тус партинууд обществын хүгжэлтын хуулинуудые научнаар тайлбарилһан ба хүдэлмэришэн ангиин революционно тэмсэлые хүтэлбэрилгэдэ эдэ хуулинуудые хэрэглэхэ замуудые заажа үгэһэн марксистско-ленинскэ агуу ехэ теориие өөһэдынгөө бүхы ажал-ябуулгада, өөһэдынгөө стратеги ба тактикада хүтэлбэри болгодог байна.

Коммунистическэ ба хүдэлмэришэдэй партинуудай урда табигдажа байгаа идеологическа, политическэ ба эмхидхэлэй улам бүри орёо боложо байгаа зорилгонууд болон олониитын политическэ эдэбхиин үзэгдөөгүй ургалта хадаа партийна хүтэлбэрилхы кадрнуудта, бүхы коммунистнуудта үндэр эрилтэнүүдые табина. Марксистско-ленинскэ теориие мэдэхэ ба бодото ажал-ябуулгын ямаршье зорилгонуудые шиидхэхэдээ тэрэниие хүтэлбэри болгон хэрэглэжэ шадаха ябадал эригдэнэ. Энэ хадаа өөһэдынгөө идейнэ-теоретическэ хэмжээе дээшэлүүлхын тула коммунистнуудай эсэшэ сусашагүй хүдэлмэриин ашаар түйлагдаха байна.

«Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө!» гэжэ газетын хуудаһануудһаа

«Бүхы оронуудтахи коммунистическэ ба хүдэлмэришэдэй партинууд, — гэжэ түрүү бэшэгэй түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ, — кадрнуудые марксистско-ленинскээр хүмүүжүүлгые һайжаруулһанай ба нарижуулһанай ашаар империалистическэ богоолшолгоһоо ажалшадые сүлөөлгын агуу ехэ хэрэгтэ, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хэрэгтэ эсэстээ хүрэтэр үнэн сэхэ, хатуу шанга ба зориг түгэлдэр революционно тэмсэлшэдые хэдэн зуу мянгаарнь ба миллионоорнь хүмүүжүүлжэ байна».

Газетын түрүүшын нюурта эб найрамдалай түлөө, американска империалистнуудта эсэргүү арадуудай тэмсэлдэ зорюулһан олон материалнууд толилогдоо. Эндэ «дай үүдхэгшэдэй вашингтонско үгэсэлгэ» гэһэн редакционно статья толилогдоһон, тэрээн соо Баруун Германиие Хойто-атлантическа агрессивнэ блогто энэ дары оруулха гэһэн США-гэй, Англиин ба Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй агрессивнэ шиидхэбэринүүд элирүүлэгдэнэ.

Номер дотор Испаниин компартиин Политбюрогой гэшүүн Энрике Листерэй «Алууршa Франко Испаниие США-гэй сэрэгэй база болгожо байна» гэһэн статья толилогдоо. Автор иигэжэ бэшэнэ: «американска империалистнууд ба тэдээнэй франкистска туһамаршад Испаниие американска колонизацида оруулхын, манай оронииe сэрэгэй база болгохо ябадалые түргэдхэхын тула үүдэнүүдые үргэнөөр сэлиһэн хэлсээнүүдые убайгүйгөөр толилно. Мадридтахи «Барахас», Барселонодохи «Мунтадас», Севильедэхи «Сан-Пабло», Валенсидэхи «Манисес» ба Лугодохи «Росас» гэжэ аэропортнууд янкинуудай гарта орохо болоно гэжэ элитээр хэлэгдэнэ. Испанида 55 аэропортнууд, 57 аэродромууд ба гидросамолёдуудай 9 база бии, тэдээнэй зариманиинь һаяхан баригдаһан, бэшэниинь һүүлэй 6 жэлэй туршада үргэдхэгдэһэн, заһабарилагдаһан байна. Эдэ бүгэдэ хадаа США-гэй генштабай түсэбүүдэй ёһоор ба тэдээнэй инженерно-техническэ хүсэнүүдэй хүтэлбэреэр хэгдээ».

Американска империалистнуудай интересүүдтэ Испаниие гэмтэ, агрессивнэ, дээрмэдэлгын дайнда оруулха ябадалые зайлуулхын тула бүхы патриодууд-испанецуудай нэгэдэмэл ажал-ябуулга мүнөө хэрэгтэй болоод байна гэжэ автор саашань бэшэнэ. Американска империалистнуудта ба тэдэнэй франкистска туһамаршадта дураа гутан зэбүүрхэхэ гээшэ үшөөл бага байна. Тэдээндэ агуу ехэ үнэн байдалые мэдэрүүлхэ хэрэгтэй, энэ үнэн байдал тухай Долорес Ибаррури иигэжэ бэшээ һэн: «Испанска арад янкинуудай түлөө хэзээшье дайлалдахагүй. Тэрэ хадаа эб найрамдалай түлөө, демократиин түлөө тэмсэлдэнь испанска арадые өөрынгөө нэрээр ба жэшээгээр зоригжуулжа, туһалжа байдаг Советскэ Союзда эсэргүүгээр хэзээшье дайлалдахагүй».

Французска коммунистическэ партиин Политбюрогой гэшүүн **Этьен Фажоной** «Францида болохоёо байгаа кантональна һунгалтануудай урда тээ» гэһэн статья толилогдоо. Тус һунгалтанууд октябриин 7 ба 14-дэ Францида болохо юм. Энэ оной июниин 17-до болоһон һүүлшын парламентска һунгалтанууд хадаа французска коммунистическэ партиин түйлай ехэ илалта болоһон байна гэжэ автор бэшэнэ. Бүгэдэниитын голосовани хадаа Франциин коммунистнуудай, Франциин эгээн хүсэтэй партиин позициие баталжа үгэһэн, тус партиин үргэн олон ажалшадтай нигта, таһаршагүй барисаатай байһыень шэнээр гэршэлһэн байха юм.

Энэ илалта мүн уласхоорондын ехэхэн удхашанартай. Энэ хадаа бүхы дэлхэй дээрэхи дай үүдхэгшэдэй политикада шанга сохилто хэһэн байна.

Болохоёо байгаа кантональна һунгалтануудай үедэ коммунистическэ партиин баримталха һунгуулиин платформые тодорхойлхо зуураа, Этьен Фажон иигэжэ бэшэнэ:

«Социализмын орон тушаа хэлбэришэгүй инаг талархалтай байһанаа үшөө дахин мэдүүлхэбди, тиимэһээ американска партиин элдэб политикашадай зүгһөө Советскэ Союз тушаа бүри ехэ хардалга хэхэнь һэжэглэлтэгүй. Гэбэшье, илалта түйлахын тула бидэнэртэ бүхы юумэнүүд: манай үнэн зүбые баталһан событинууд, ухаа ехэтэй ба зоригтой арад, шадабаритай парти, үнэн зүб политика бии. Энэ политика хүдэлмэришэн ангиин ба ороной интересүүдтэ харюусадаг байна, юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа манай теориин ёһонуудта ба манай багша нүхэр Сталинай заабаринуудта үнэн сэхэ байдаг».

Чехословакиин коммунистическэ партиин ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн **В. Носегай** «Чехословакидахи национальна комитедүүдэй хүдэлмэриие саашадань һайжаруулхын түлөө» гэһэн ехэ статья пролетариадай диктатурын формонь болоһон ба тэрээнэй функцинуудые бэелүүлжэ байдаг гүрэнэй засагай органуудта зорюулагданхай.

Нэгэ жэлэй саада тээ, 1950 оной зун деревенскэ ба городской национальна комитедүүдые шэнэдхэн хубилгалга үнгэргэгдэһэн байгаа. Ажалшадай суглаанууд дээрэ национальна комитедүүдэй ба комитедүүдэй гэшүүн бүриин ажал-ябуулгань зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Ажалшадай найдабариие дүүргэжэ шадаагүй хүнүүдэй орондо национальна комитедүүдтэ шэнэ эдэбхитэд һунгагдааһэн. Энээнэй эсэстэ национальна комитедүүдэй составууд нилээд һайжараа. Хэрбээ урдань комитедүүдтэ 29 процентнь хүдэлмэришэд байһан байгаа һаа, мүнөө 40 процентнь болоо. Мүнөө үедэ республикын 15.369 һуурин газарнуудта национальна комитедүүд ажаллажа байна. **Деревнинүүдтэ, городуудта, районно ба областной центрнүүдтэ национальна комитедүүдэй 249364 гэшүүд тоологдоно. Энэ тоо дээрэ национальна комитедүүдэй ажал-ябуулгада** эдэбхитэйгээр хабаадажа байдаг элдэб комиссинуудай ба туһалбариин бусад органуудай олон мянган гэшүүдые нэмэхэ хэрэгтэй.

Национальна комитедүүд өөрынгөө хүдэлмэридэ ехэхэн амжалтануудые түйлажа, социализм байгуулгада ехэ оруулалта хэнэ.

Национальна комитедүүд[...] шүүдэй дундаһаа гүрэнэй ш[...] хэлэй ажал-ябуулагшад ур[...]рана. Тэдэнэр Советскэ Со[...] Соведүүдэй депутадуудай [...] жэшээнүүдые хэрэглэн хүдэл[...]нэ. Национальна комитедүү[...] бол ороние хүтэлбэрилгэдэ [...] шадые элсүүлэн оруулгын [...] зэбсэг болонхой. Арадай б[...] дай-демократическа респу[...] дайсад, империалистическэ [...] үүдхэгшэд ба тэдээнэй аге[...] болбол национальна коми[...] зэрлиг муухайгаар дураа [...] Энээниие, жэшээнь, иимэ б[...] гэршэлнэ: американска а[...] дай банда ба тэдээнэй т[...] шад болоһон кулагууд, ре[...] но священнигүүд Бабице ([...]ске Булейовице район) [...] деревнидэ нютагай нацио[...] комитедэй гурбан гэшүүды[...] та муухайгаар алаһан бай[...] ангиин дайсанай иимэ [...] доблолгонь арадай засагые[...] рээнэй түлөөлэгшэдые а[...] империализмын агентурын [...] гүүсэлые дараха түгэс хү[...] Чехословакиин ажалшад [...] нистическэ партиин хүт[...] һэрэмжээе дээшэлүүлжэ, [...] демократическа байгуулаа[...] хижүүлжэ, республикынгаа [...] ронно хүсые шангадхажа [...]

Номер дотор «партийна [...] мэриин дүй дүршэлые хал[...] салга» гэһэн юрэнхы гарш[...] Австриин коммунистическ[...] тиин генеральна се[...] **Фридль Фюрнбергын** «А[...] компартидахи партийна [...] зацинуудые жэжэ болго[...] жүүлгэ» гэһэн статья ба [...] ажалшадай партиин ЦК-гэй [...] Золтан Биро гэгшын «[...] партийна кадрнуудые ид[...] литическээр хүмүүжүүлгы[...] асуудалнууд» гэһэн статья [...] логдонхой.

Хонишодой мүрысөө зүбөөр хүтэлбэрилхэ

Хонин ажалаа бүхы хэмжээгээр хүгжөөхын түлөө республикын колхозуудай социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхые уряалһан Хоринай аймагай Үдын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигуудай хангалгын тунхаглагдаһанһаа хойшо ... үнгэрбэ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-е даагша Цырен-дулма Цыбикжапова түрүүтэй хонишод абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Жэшээнь, хонин ажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй ... түсэбые сентябриин 1-дэ 114,3 процент, гүрэндэ нооһо тушааха түсэбөө 116 процент дүүргэһэн байха юм. Нарин ба нарибтар нооһо гүрэндэ тушаажа, гүрэндэ тушааха фуражна культурануудһаа 252 центнер орооһо оруулаа.

Мүнөө Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд малайнгаа өбэлжэлгэдэ һайнаар бэлэдхэжэ байна. Үдын-гол гэжэ газарта 600 хонинной байра баригданхай. Тэрэшэлэн 1200 хонинной байра барихын тула бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябажа байха юм. Хонинной-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд мүнөө намарай түл абалгада һайнаар бэлэдхээ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишодой жэшээгээр Краснопартизанска сельсоведэй Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишодой бригада (ахалагша хонишон нүхэр Сангажапов) хонидойнгоо тоое олошоруулха түсэбөө 150 процент дүүргэхэ уялга абаа. Мүнөө жэлдэ нүхэр Сангажаповай бригада 400 эхэ хониһоо 700-һаа үсөөн бэшэ хурьга абаха юм. Энэ бригада хонидойнгоо үбэлжэлгэдэ ... түгэс бэлдэнхэй.

Хонидойнгоо тоое олошоруулха ба шанарыень һайжаруулха талаар Ашангын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишод тэрэшэлэн дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаа.

Гэхэтэй хамта, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишодой үнэтэ үүсхэл аймагай олон колхозуудта зүбшэн хэлсэгдэнэгүй. Жэшээнь, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз Сталинай нэрэмжэтэ колхозтой хүршэ юм. Гэбэшье, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишодой хандалгые зүбшэн хэлсэлгэ эндэ оройдоо эмхидхэгдээгүй, хонин ажалые хүгжөөхэ бодото хэмжээнүүд абтаагүй байна. Калининай нэрэмжэтэ, «Победа», «Путь Сталина» болон бусад колхозуудта мүн лэ иимэ байдал үзэгдэнэ.

Республикын хонишодой дунда социалистическэ мүрысөөнэй үүсхэлшэнь Хоринн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз болоһон байна бшуу. ВКП(б)-гэй Хоринн айком энээгээр омогорхожо, аймагайнгаа колхозуудай партийна организацинуудта тодорхой заабаринуудые үгэхэ, шухалын шухала энэ хэмжээ-ябуулга тушаа политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха ёһотой байгаа. Теэд иимэ юумэ огто хэгдэнэгүй. ВКП(б)-гэй Хоринн айком энэ талаар ямаршье заабари үгөөгүй, колхозуудай партийна организацинуудай секретарьнууд, партийна эдэбхитэд ба агитаторнуудые энэ шухала хэрэгтэ элсүүлэн хандуулаагүй байха юм. Имагтал сентябриин 25-да, колхозуудта хонин ажал хүгжөөхэ табан жэлэй түсэбэй эльгээгдэһэнтэй дашарамдуулан, аймагай партийна эдэбхитэдые колхозуудта эльгээжэ, колхознигуудые Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишодой хандалгатай танилсуулха ба уялга абхуулха гэжэ шиидэһэн байха юм. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишодой хандалга тушаа аймагай «Красная заря» газетэ (редакторынь нүхэр Ринчинов) мүнөө хүрэтэр материалнуудые толилоогүй байһаар.

ВКП(б)-гэй Хоринн айком юрын хүнүүдэй үнэтэ, шэнэ үүсхэлнүүдтэ хайша хэрэгээр, ёһо тэдыгөөр хандадагыень иимэ баримта гэршэлнэ. 1951 оной июль һара соо Үдын МТС-эй самоходно сенокосилкын машинист Даниил Машанов болбол Георгий Паньковой жэшээгээр сезон соогоо 1200-һаа үсөөн бэшэ гектар үбһэ сабшаха уялга абаһан байгаа. Нүхэр Машанов 1300 гаран гектар үбһэ сабшажа, өөрынгөө уялгые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэһэн байха юм. Гэбэшье, ВКП(б)-гэй айком нүхэр Машановай энэ үнэтэ үүсхэлые аймагай колхознигуудай дунда дэлгэрүүлээгүй, колхозууд ба МТС-үүдэй партийна организацинуудһаа машинистнуудай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулхыень эреэгүй байна. Тэрэнэй эсэстэ республикын түрүү машинистнууд нүхэд Паньков ба Машановай үүсхэлые дэмжэгшэд Хоринн аймагта тон үсөөн байба.

Тиимэһээ ВКП(б)-гэй Хоринн айком олониитын социалистическэ мүрысөө ёһо тэдыгөөр хүтэлбэрилхээ болижо, түрүүшүүлэй үнэтэ үүсхэлые, социалистическэ мүрысөө бүхы хэмжээгээр дэмжэдэг болохо бээ гэжэ найдагдана.

Д. Санжимитыпов, «Бурят-Монголой үнэн» газетын корреспондент.

Хабаровск. Газар тарялангай ба малажалай Дальневосточно научно-шэнжэлэлгын институдай селекционер В. А. Золотницкий соягын эрхим ургасатай үнэтэ сортнуудые амжалтатайгаар бии болгожо байна. Эдэ туйлалтануудайнь түлөө тэрээндэ Сталинска шан олгогдоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сталинска шангай лауреат В. А. Золотницкий ба соягын селекциин техник комсомолка Е. Г. Тимошенко гэгшэд эдеэшэжэ байгаа соя хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Малажал хүгжөөхэ түсэбөө юундэ дүүргэнэгүйб?

Баргажанай аймагай колхозууд 1951 ондо колхозно ниитынгээ ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ түсэбөө хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байна. Үнгэрэгшэ 8 һарын турша соо аймагай колхозууд эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ түсэбөө оройдоо 71 процент, хони ямаа— ..., гахай —72,5 процент, шубуу —..,1 процент дүүргээ. Уланай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ, Баргажанай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ ба Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозууд ниитын мал үсхэбэрилхэ түсэбөө илангаяа муугаар дүүргэнэ. Аймагай нэгэшье колхоз бүхы түрэлэй мал үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргээгүй. Гансахан лэ Карл Марксын, Сталинай, Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд хони ямаа үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргэнэ.

Тэрэшэлэн зарим колхозууд малаа үхүүлжэ ба доторой-ажахын хэрэглэлдэ олоор гаргашалжа, ниитынгээ малажалда ехэ хохидол ушаруулна. Жэшээнь, ... дээрээ аймагай бүхы колхозууд дурсагдаһан хугасаа соо ... гаран үхэр, 2000 шахуу хони ямаа, 2000 шахуу гахай гаргашалһан байгаа. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз малаа илангаяа олоор гаргашалһан ба үхүүлһэн байна. Сентябриин нэгэнэй байдалаар энэ колхоз 320 толгой үхэр ороохон, тэрэ тоодо 260 толгойень үхүүлһэн байха юм. Энэ колхоз олон үхэр үүсэлжэ эдиһэн, ... алдаһан ба шонодо барюулһан байна. Мүн энэ болзор соо 326 хониёо гарзалуулһан, 126 хони үүсэлжэ эдиһэн байха юм. Тиимэһээ хони үсхэбэрилхэ түсэбөө холо дүүргээгүй байһаниинь гайхалтай бэшэ. Тиихэдэ шубуу үсхэбэрилхэ түсэбөө энэ колхоз оройдоо 45 процент дүүргэнхэй.

Энэ баримта юу харуулнаб гэхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой правлени ба партийна организаци адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые эрхэбэшэ дүүргэхын түлөө оролдоногүй. Тэдэнэр фермэнүүдые болон заимкануудые даагшадай хүдэлмэриие оройдоо шалгадаггүй, тэдээндэ ямаршье заабари зүбшэл үгэдэггүй байна. Энэ колхоз эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргэхэ арга боломжотой. Тэрээнэй тула колхознигууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшадһаа малнуудые худалдажа абаха ёһотой.

Ворошиловай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой правлени ниитынгээ адуу мал үсхэбэрилгэдэ мүн лэ харюусалгагүйгөөр хандана. Тиимэһээ адуу мал үсхэбэрилхэ түсэбөө холо дүүргээгүй, үнгэрэгшэ 8 һарын турша соо олон толгой үхэр, хони ба гахайгаа үхүүлһэн байна. Гадна, 19 үхэр, 20 хони ба 20 гаран гахай үүсэлээ. Малажалай зарим хүдэлмэрилэгшэдэй ажалдаа хайша хэрэгээр хандаһан дээрэһээ 21 хонин ба 1 гахай шонодо барюулһан байха юм.

Эдэ бүхы баримтанууд хадаа ниитынгээ малажалда эндэхи зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй анхаралаа багаар хандуулдаг байһаниие гэршэлнэ. Тиихэдэ аймагай колхозуудта адуу мал үсхэбэрилхэ түсэбэй хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байһанай түлөө аймагай хүдөө ажахын таһагай ба зооветучастогуудай мэргэжэлтэд бага бэшэ зэмэтэй. Тэдэнэр колхозно ниитын адуу малай бүрин бүтэн харууһалагдахын хойноһоо шанга хиналта тогтоохо, гарзалһан мал бүхэнэй түлөө зэмэтэдтэнь шанга хэмжээ абаха уялгатай байгаа. Гадна, доторой-ажахын хэрэглэлдэ зарим колхозуудай малаа ехээр гаргашалха ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ ёһотой байгаа. Гэбэшье, иимэ юумэ хэгдээгүй. Аймагай зооветмэргэжэлтэд өөһэдынгөө уялгые дүүргэдэггүй, дүүргэхын түлөө оролдодоггүй байна. Аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша байһан Максимов иимэ ушар һайн мэдэбэшье, хэмжээ абадаггүй байгаа.

Иимэ харюусалгагүй хүдэлмэриин түлөө гэмтэ нюурнуудыень эрхэбэшэ оложо, тэдээндэ хэмжээ абаха хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, парти ба правительствын табиһан, колхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб таһалдуулха эрхэ хэндэшье үгтөөгүй.

М. Степнов.

Адуу мори иигэжэ үсхэбэрилнэбди

«Адуу мори үсхэбэрилхэ хоёр жэлэй түсэб тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-ын ЦК-гэй тогтоолой гарахада, манай колхозой моришод тэрээниие болзорһоонь урид дүүргэхэ уялга абаа һэн. Энэ уялгаяа бидэ амжалтатайгаар дүүргээбди. ... мори үсхэбэрилхэ гүрэнэй ...15 толгойгоор үлүүлэн дүүргэбэ. 1951 ондо 40 гүүнһээ 36 ... абаад, үшөө 2 унага абахаар хүлеэжэ байнабди.

Манай моришод Афанасий Петров Залуцкий, Иннокентий Нимаев Елезов ба Герасим Андриянович Клемёнин гэгшэд адуу мори үсхэбэрилхэ хоёр жэлэй түсэб дүүргэлгэдэ ехэхэн үүргэ ... Тэдэнэр өөһэдынгөө уялгые ... сэхээр, оролдосотой хандадаг ба дааһан мориной хойноһоо һайнаар харуулдаг юм.

Ажалгын үедэ моридоо иигэжэ тэжээлүүлнэбди. Хүдэлмэриин ...—үдэшэлэн моридто үбһэ ...дэ морин бүхэндэ 16 килограмм) үгэдэг, үдэшын 11 часта ..., 2 килограмм овес, мүн ... 5—6 килограмм зелёнко ...дэг байнабди. Үглөөнэй 4 ... хоёрдохёо уһалаад, морин бүхэндэ 2 килограмм овес, мүн үбһэ ...дэгбди. Хүдэлмэриин үедэ гурил ... овес хоёрые холижо худхаад, морин бүхэндэ 1 килограмм хэмжээтэйгээр эдюулнэбди. Үбһэ ба зелёнко гамтайгаар гаргашалхын тула тэдэ заабол ясли соо хэгдэжэ моридто эдюулэгдэдэг. Тиихэдэ концентрированнэ тэжээл ба овес корыта соо хэжэ эдюулдэг байнабди.

Манай колхозой адуунай-товарна фермэ типовой 3 байратай. Тэдэнэйнь нэгэн гүүдэй унагалдаг байра юм. Унагад ба азарганууд тусгаар байрануудтай. Унагалха гүүдые унагалхаһаань 15 хоног урда тээ хүдэлмэриһөө сүлөөлдэгбди. Сентябриин 15-һаа унагадые эхэнүүдһээнь таһалаад, тэдэнэй хойноһоо харууһалгые тусгаар эмхидхэдэг байнабди.

Хабарай тарилга ба ажахын бусад хүдэлмэринүүдэй амжалта моридой һайн шадалтай байһанһаа гансашье бэшэ, мүн һайн тоног зэмсэг, тэргэ шаргаар тэдэнэй хангагдаһанһаа, зэмсэгүүдэй бүрин бүтэн ба морин бүхэндэ һайнаар тааруулагдаһанһаа дулдыдаха байна. Манай моришод энэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулна. Адуун һүрэгнай ерэхэ үбэлжэлгын үедэ эдихэ тэжээлээр дүүрэн хангагданхай.

Адуунайнгаа толгойе олошоруулхаһаа гадна, тэдэнэй үүлтэрые һайжаруулха хэрэгтэ анхаралаа хандуулнабди. Хэдэн жэлэй турша соо нютагай үүлтэрэй гүүдые ород-орловско үүлтэрэй азаргатай ороондо оруулжа, муу бэшэ амжалта туйлажа байгаабди. Мүнөө колхоздомнай һайжаруулагдаһан үүлтэрэй хэдэн арбаад морид тоологдоно. Азарганууд ба түрэхэ гүүдтэ һайн услови байгуулагдадаг. Хүдэлмэриин үедэ түрэхэ гүүд дүршэлтэй колхознигуудта даалгагдадаг. Тиихэдээ тэдэниие хүндэ хүдэлмэридэ хэрэглэдэггүй байнабди. Тэдэнэй эдихэ тэжээлэй рацион нилээд нэмээгдэһэн ба һайжаруулагдаһан байха юм.

Морин ажал амжалтатайгаар хүгжөөһэнэйнгөө түлөө манай моришод ба таряанажалай бригадануудай бригадирнууд 1950 ондо ажалай нэмэлтэ түлбэридэ 1460 килограмм орооһо абаа. Моридойнгоо тамир шадалые һайжаруулһанай түлөө манай колхоз һара бүри нэмэлтэ ажалта үдэр бэшэдэг. Морин ажалай түрүүшүүлэй дүй дүршэлые хэрэглэн, манай колхозой адуушад моридойнгоо толгойе олошоруулха талаар үйлэдбэриин улам ехэ амжалта туйлахын түлөө саашадаашье эсэшэгүйгөөр тэмсэхэ байна.

Л. Залуцкий, Кабанскын аймагай XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой адуунай товарна фермые даагша.

Материалнууд бэлдэгдэнхэй

Сад тарилгын недели үнгэргэхэ тухай БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые бэелүүлэн, Улан-Удын горзеленхоз тарилгын материалнуудые городойнгоо предприятинуудта, эмхи зургаануудта ба ажалшадта худалдахаар бэлэдхээ.

Зеленхозой питомнигто 2—4 жэлнүүдтэ ургуулагдаһан 11 мянган эшэ уляангир, 40 мянган эшэ шара акаци, Забайкалиин 17 мянган эшэ ильмэ, шасарганын хэдэн арбаад мянган һөөг, зэдэгэнэ, ранеткэ, вишни болон бусад жэмэстэ модонууд бэлэдхэгдэнхэй. Улан-Удын механизированнэ шэлэй завод 2500 эшэ уляангир, Железнодорожно райкомхоз 290 эшэ уляангир абаа.

Горзеленхоз тус неделиин үедэ өөрынгөө питомнигые үргэдхэхэ зорилгоор горьтойхон хүдэлмэри хэхэ байна. Мүнөө 14 гектар газар хахалжа борнойлоод, тэрээндээ хара шоройгоор ба бусад зүйлнүүдээр үтэгжүүлгэ хэбэ. Энэ недели соо 35 мянган эшэ уляангир, 230 мянган эшэ элдэб бургааһан, 500 эшэ зэдэгэнэ һуулгагдаха байна.

Н. Бадмаева.

Һурагшадай эдэбхи

Шэбэртын 7 жэлэй һургуулиин (Бичура) һурагшад ба багшанар сад тарилгын недели үнгэргэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэдэнэр мойһоной, хасууриин, үлирэй, долоогонын ба бусад модонуудай 50 гаран эшэнүүдые һургуулиин ба багшанарай гэрнүүдэй сонхо доогуур һуулгаба.

Гадна, һургуулиин полисадник соо модо тариха 40 гаран нүхэн малтаглаа. Модо тарилга үргэлжэлһөөр.

Ю. Дагбаев.

41 мянган түхэригэй олзо

Бичурын аймагай «Красное знамя труда» колхоз өөрынгөө үрэ жэмэстэ садһаа жэл бүри хэдэн арбаад мянган түхэригэй олзо оруулна.

Мүнөө жэлдэ тус колхоз 50 центнер яблока, 8 центнер вишни, 23 центнер зэдэгэнэ, хэдэн арбаад центнер крыжовник ба бусад элдэб жэмэсүүдые хуряагаа. Энэ колхоз өөрынгөө садһаа 41 мянган түхэригэй олзо оруулба.

Садовод И. Петров энэ ажал дээрэ 10 жэл соо хүдэлмэрилжэ байна. Өөрынгөө ургуулһан жэмэсэй эшэнүүдые колхознигуудта ба аймагай ажалшадта үгэнэ. Колхозой гэшүүд газаагуураа жэмэстэ мододые таридаг болонхой.

Ф. Степанов.

Ургамалнуудай выставка

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай ботаникын кафедра энэ жэлдэ элдэб ургамалнуудые суглуулха практика эмхидхэһэн байна. Мүнөө институдай хоёр кабинет соо практикада ябагшадай суглуулһан тэдэ ургамалнуудай выставкэ нээгдэбэ. Тэндэ биологическа факультедэй студентнэрэй тарижа ургуулһан олон янзын ургамалнууд ба мүн хүдөө нютагуудаар ургадаг зэрлиг ургамалнууд табяатай.

Выставкые городой багшанар, студентнэр ба бусад ехэ һонирхон харана.

Ажалай книжкэ бэшэхэ хэрэгые гуримшуулха

Советскэ правительствын тогтоолой ёһоор, хүдэлмэришэн ба албахаагша бүхэн ажалай книжкэтэй байха зэргэтэй. Теэд, республикын зарим предприятинуудай ба эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд энэ тогтоолые хангалтагүйгөөр дүүргэнэ.

Республикын элүүрые хамгаалха ба гэгээрэлэй министерствонүүдэй, «Бурмонголлес» трестын системын эмхи зургаануудта ба предприятинуудта ажалладаг хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай аяар 10—45 процент хүдэлмэрилэгшэдтэ ажалай книжкэ үшөө бэшэгдээгүй байһаар. Тиихэдэ «Бурмонголстрой» трестын ба горкомхозой дорстройконторын хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай хахадынь шахуу ажалай книжкэгүй байха юм. Мүн мяхаконсервын комбинадта, доруправлениин ба Бурпромсоведэй коллективүүдтэ иимэрхүү байна.

Зарим предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд ямаршье документгүй хүнүүдые хүдэлмэридэ абадаг байна. Бурмонпромсовет, мяхаконсервын комбинат, «Бурмонголлес» трест болон бусад хэдэн эмхи зургаануудта ба предприятинуудта иимэ баримтанууд үзэгдэһэн байна.

Тэрэшэлэн хүдэлмэридэ шэнээр абтаһан хүнүүдтэ саг соонь ажалай книжкэ бэшэгдэхэ ёһотой байгаа. Теэд, мяха-консервын комбинадта аяар 1942 онһоо хойшо хүдэлмэрилжэ байһан хүнүүдтэ иимэ книжкэ бэшэгдээгүй байһаар. 2 жэл үлүүтэй саг соо модоной заводто ажаллажа байһан 30 гаран хүнүүдтэ ажалай книжкэ бэшэгдээгүй байба. Иимэ баримтанууд республикын бусадшье аймагуудта, промышленна предприятинуудта бии.

Мяха-консервын комбинадай, Улан-Удын модоной заводой, № 2 хлебозаводой хүтэлбэрилэгшэд хадаа хүнүүдые хүдэлмэридэ абаһан тухайгаа, тэрэнэй хүдэлмэриин стаж тухай, мүн ямар шанда ба шагналда хүртэһэн тухай книжкэ соонь бэшэдэггүй байха юм. Мүн хүнүүдые хүдэлмэриһөөнь гаргаһан шалтагаан тухайгаа тодорхойгоор бэшэдэггүй баримтанууд «Союззаготтрансын» контородо, шэлэй заводто, хлебокомбинадта үзэгдэнэ.

Зарим предприятинуудай болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд хадаа хүдэлмэриһөө гараһан хүдэлмэришэдтэ болон албахаагшадта гартань ажалай книжкэ үгэхын орондо богонихон справка үгэжэ, тэдэнэй ондоо тээ ажалда орохо гэхэдэнь ехэ һаад ушаруулдаг байна. Иимэ баримтанууд «Бурмонголстрой» трестэдэ, «Красный транспортник» гэжэ олзоборилгын артельдэ, республиканска больница, «Росглавхлеб» трест гэхэ мэтын организацинуудта элирүүлэгдээ.

Ажалай книжкые нарийнаар бүридхэхэ, хадагалха хэрэг олонхи организацинуудта хангалтагүйгөөр табигдана. Предприятинууд болон эмхи зургаануудай бухгалтернууд ажалай книжкые зүбөөр хадагалха ябадалые хангаха тухай анхаралаа табидаггүй байна.

Республикын промышленна предприятинуудта болон эмхи зургаануудта ажалай книжкые бэшэхэ ба бүридхэхэ хэрэгые гуримшуулха тухай һаяшаг гаргаһан тогтоол соогоо БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол министерствонүүдэй, управленинүүдэй, предприятинуудай, аймагууд, районууд болон городуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудай хүтэлбэрилэгшэдые эдэ бүхы дутагдалнуудаа ойрын үдэрнүүдтэ усадхахыень уялгалба.

И. Балуров, БМАССР-эй прокуратурын ниитын хиналтын начальник.

Сэлэнгын леспромхоз муугаар хүдэлмэрилнэ

Республикын газетэнүүдэй хуудаһанууд дээрэ Сэлэнгын леспромхозой хүдэлмэриин дутуу дунданууд тухай хэлэгдэһэн байна. Гэбэшье, тус леспромхозой ба «Бурмонголлес» трестын хүтэлбэрилэгшэд газетын материалнуудһаа зохихо тобшолол хээгүй.

Сэлэнгын леспромхозой гээгдэлтэй байһанайнь шалтагаан юуб? Жэлһээ жэл бүхэндэ, кварталһаа квартал бүхэндэ түсэбөө юундэ дүүргэнэгүйб, гүрэндэ юундэ ехэ гарза ушаруулнаб? Тус леспромхоз болбол 1950 ондо өөрынгөө ажахын ажал-ябуулгые 2 миллион 700 мянган түхэригэй гарзатайгаар дүүргэһэн, энэ оной 8 һара соо 800 мянга гаран түхэригэй гарзада ороһон байна. Тэндэхи хүдэлмэриин хүсэн бусад леспромхозуудайхитай жэшэхэдэ һураггүй ехэ юм. Хабар ба зунай үедэ леспромхозой гол хүдэлмэринь модо урадхуулга байһан байгаа. Теэд, модо урадхуулгые болзорһоонь урид гүйсэдхэхэ бүхы условитай байһан аад, тус хүдэлмэриие таһалдуулхын туйлда хүргөө. Сентябриин 26-най байдалаар урадхуулһан модонойнь арайхан гэжэ хахадһаа ехэ хубинь уһанһаа гаргагдаһан ба үлэгшэ мододынь үшөөл урадхуулагдажа байна.

Модо урадхуулгын конторын начальник Мирек өөрынгөө уялгата хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр хандана. Тиихэдэ леспромхозой хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө тэрэнэй ажал-ябуулгые хинанагүй. Тиимэһээ модо урадхуулга удааруулагдаа. Мүн «Бурмонголлес» трестын хүтэлбэрилэгшэд, тусхайлан хэлэбэл, трестын эрхилэгшые модо урадхуулгын талаар орлогшо нүхэр Шеляпин энээн тушаа зохихо хэмжээ абанагүй.

Тус леспромхоз нёдондо жэлэй намар-үбэлэй модо бэлэдхэлэй сезониие бэлэдхэл муутайгаар угтаһан байгаа. Мүнөө жэлдэшье үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ үлүү бэшээр бэлэдхэнэ. Модо урадхуулгын хүдэлмэриин унжагайрал ерэхэ сезондо бэлэдхэлые хойшонь татана. Сезондо бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ байһан хүнүүдээ модо урадхуулгада табинхай.

Механизмуудынь хангалтагүйгөөр хэрэглэгдэнэ. 14 автомашинануудайнь миил 4—5-ниинь модо шэрэлгын хүдэлмэридэ ябана. Газогенераторна машинануудайнь түлишэ дутамагаар бэлэдхэгдэдэг байха юм. Гараждань эмхи гуримгүй.

Ажалай эмхидхэл ба социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилгэ тон хангалтагүй. Наряд ба захилнууд хүдэлмэриин эхилһэн хойно үгтэдэг байна.

Модо ашуулагдаха вагонуудай ерэхэдэ ондоо хүдэлмэридэ ябаһан хүнүүдые абажа табидаг. Хүдэлмэришэдынь мэргэжэлтэ ажалдаа хэрэглэгдэдэггүй, тиимэ дээрэһээ ажалай бүтээсэ дээшэлнэгүй.

Леспромхозой түрүү хүдэлмэришэдэй дүй дүршэл бүгэдын шадабари болгогдодоггүй байна. Тэрэшэлэн инженер Ковалевой дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ талаар ямаршье хүдэлмэри хэгдэдэггүй байха юм. Энээн тухай леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд юушье мэдэхэгүй байба. Леспромхозой директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Линхобоев социалистическэ мүрысөө үргэдхэн, үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ хүдэлмэриие хүтэлбэрилнэгүй. Хэтэрхэдээ, социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ условиие участогуудтаа хүргөөгүй байха юм.

«Бурмонголлес» трестын зүгһөө нэрлэгдэһэн леспромхоздо зохихо туһаламжа үзүүлжэ, гээгдэлһээнь гаргаха саг тулаа.

В. Тарблаев.

Селькорой материалаар хэмжээ абтаа

«Колхозой хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр хандана» гэһэн гаршагтай бэшэг соогоо, Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бригадир нүхэр З. Цыдыпов ажалай жаяг заршам эбдэнэ гэжэ манай селькор бэшээ һэн.

Заагдаһан баримтануудые шалгажа, хэмжээ абахын тулада ВКП(б)-гэй Яруунын айкомдо тус бэшэг эльгээгдэһэн байгаа.

—Статья соо заагдаһан баримтанууд бултадаа тодороо. Тус статья колхозой эхин партийна организациин хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, бригадынгаа хүдэлмэриие хангалтагүй байдалда оруулһанайнь түлөө ВКП(б)-гэй гэшүүн нүхэр З. Цыдыповтэ партийна зэмэ үгтөө гэжэ ВКП(б)-гэй Яруунын айком манай редакцида мэдээсэбэ.

Хитадай Арадай Республикын хоёр жэлэй ойе һайндэрлэлгэ

Пекиндэ баяр зугаа болобо

ПЕКИН, октябриин 1. (ТАСС) Хитадай Арадай Республикын столица—Пекин баяртай хүхюун ба һүр жабхалантайгаар харагдана. Городтохи эгээн ехэ талмай—арадай дунда Улаан талмай гэжэ нэрлэгдэдэг Тяньаньмын һайндэрэйхеэр гоёогдонхой. Эндэ хоёр жэлэй урда тээ Хитадай Арадай Республика соносхогдоһон юм. Арадай-сүлөөлэлгын армиин ба арадай сэрэгшэдэй сэрэгүүд баярай парад хэхын тула талмай дээрэ жагсаба. Таньаньмынай центральна ба хажуу талын трибунанууд: «Хитадай Арадай Республикын национальна һайндэр мандаха болтогой», «Хитадай Арадай Республика мандаха болтогой», «Бүхы дэлхэйн арадуудай нэгэдэл мандаха болтогой» гэһэн угаа ехэ лозунгнуудаар шэмэглэгдэнхэй байна.

Хитадай Арадай Республикын Арадай Центральна Правительственна Соведэй ба Хитадай коммунистическэ партиин ЦК-гэй гэшүүд, демократическа партинуудай болон олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд, дипломатическа корпусой гэшүүд, национальна үсөөнхидэй түлөөлэгшэд, революционно хүдэлөөнэй эхи табиһан районуудай, мүн партизануудай базанууд байһан районуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, провинциальна правительствонуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, республикын главна городуудай мэрнүүд, гадаадын делегацинууд ба айлшад трибунанууд дээрэ гараа. Айлшадай тоодо—«Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинскэ шангуудые олгохо комитедэй гэшүүд советскэ уранзохёолшо Илья Эренбург, чилийскэ поэт Пабло Неруда, советскэ олониитын организацинуудай делегаци, болгарска, румынска, венгерскэ, корейскэ, чехословацка, польско, Монголой, германска делегацинууд, тэрэшэлэн Индиин, Бирмын, Индонезиин ба Пакистанай делегацинууд, столицын олониитын түлөөлэгшэд бии.

Баярай һайндэртэ хабаадахын тула Арадай Центральна Правительствын уряалаар ороной промышленностиин ба хүдөө ажахын түрүүшүүл столица ерэһэн байна. Тэдэнэй дунда Хитадтахи үйлэдбэриин мүрысөөнэй үүсхэлшэ Ма Хэн-чан, хүдөө ажахын түрүү хүдэлмэрилэгшэ Ли Шунь-да ба бусад байна.

Арадай Центральна Правительствын Түрүүлэгшэ Мао Цзе-дун, Түрүүлэгшын Орлогшонор Лю Шао-ци, Чжан Лань, Ли Цзи-шэнь, Сун Цзин-лин, Гүрэнэй Захиргаанай Соведэй Премьер Чжоу Энь-лай ба Арадай Центральна Правительствын, Хитадай коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй политбюрогой бусад гэшүүд центральна трибуна дээрэ 9 час 50 минутада гараба.

Хитад арадай вождь Мао Цзе-дунай хүндэлэлдэ хэдэн минута соо үргэлжэлһэн оваци болоо.

Арадай Центральна Правительственна Соведэй генеральна секретарь Линь Бо-цзюй һайндэрэй баяр ёһололой эхилэлгэ тухай соносхобо. Хитадай Арадай Республикын национальна гимн баярай оршон байдалда дуулагдаа, артиллерийскэ салюдай хүсэтэ абяан хүнхинэн зэдэлбэ.

Хитадай Арадай-сүлөөлэлгын армиин Главна командалагша генерал Чжу Дэ парад абахаяа эгсэ 10 часта талмай дээгүүр ябажа гараба. Парадые командалагша генерал Не Жунь-чжэнь рапорт үгөө. Чжу Дэ болбол жагсаад байһан частьнуудай урдуур ябажа, центральна трибуна дээрэ гараад, Арадай-сүлөөлэлгын армиин сэрэгүүдтэ зорюулагдаһан приказ соносхобо.

Трибунын урдуур баярай жагсаалаар сэрэгүүдэй ябажа гаралга эхилээ. Парадые сэрэгэй училищинуудай курсантнуудай хамтадхагдамал колонно нээгээд, ябган сэрэгэй, танкова, артиллерийскэ, уһан-сэрэгэй, авиационнс ба парашютно-десантна училищинуудай курсантнууд жагсаалаар ябажа гараба. Тэдэниие ябган сэрэгэйхид халаба. Һүүлээрнь арадай сэрэгэйхид, удаалуулан—кавалери, тиигээд прожекторнэ частьнууд талмай дээрэ гараба. Эдэнэй һүүлээр артиллери, моторозированна ябган сэрэгэйхид, бронетанкова сэрэгүүд дабшана. Талмай дээрэһээ танкнуудай гаража үрдеэгүй байхадань, огторгойдо самолёдууд үзэгдэбэ. «Мао Цзе-дун мандаха болтогой!», «Нүхэр Сталин мандаха болтогой!» гэһэн баярай үгэнүүд трибунанууд дээгүүр зэдэлэн, самолёдуудай абяа булина.

Парад дүүрэбэ.

Демонстрантнуудай түрүүшын колоннонууд талмай дээрэ гараа. Хитадай 20 мянган пионернүүд трибунануудай хажуугаар гараба. Эдэнэр Маркс, Энгельс, Ленин ба Сталинай портредүүдые, хитад арадай вождьнор Сунь Ят-сен, Мао Цзе-дун, Чжоу Энь-лай, Лю Шао-ци, Чжу Дэ гэгшэдэй портредүүдые, улаан тугуудые барижа ябаа. Уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшадай—Ким Ир Сенэй, Хо Ши Минэй, Болеслав Берутын, Клемент Готвальдын, Вильгельм Пикын, Георгиу Дежэй, Матиас Ракошиин, Вылко Червенковэй, Энвер Ходжагай, Чойбалсанай, Токудын, Морис Торезэй, Пальмиро Тольяттиин, Уильям Фостерой, Гарри Поллитын ба Долорес Ибарруриин портредүүд демонстрацида хабаадагша эдиршүүлэй толгой дээрэ харагдана.

Бүлэг пионернүүд трибуна дээрэ гаража, нэрьемэ альгаташалгаар угтагдан, Мао Цзе-дунда шэнэ сэсэгүүдые барюулаа. Хитадай Арадай Республикын Арадай Центральна Правительствын эб найрамдалай политикын тэмдэг — олон гулабхаанууд талмай дээрэ дэгдэн гараба.

Столицын промышленна предприятинуудай ажалай түрүүшүүлэй — туг-баригшадай хамтарһан колонно пионернүүдые халаба. Городой ба тэрэ шадарай элдэб предприятинуудай коллективүүд тэрэнэй хойноһоо ерээ. Демонстрантнуудай гартаа барижа ябаһан олон транспарантнууд Хитадай хүдэлмэришэдэй ажалай шэнэ амжалтанууд тухай хэлэнэ. Хитадай Арадай Республикын тогтоһоор хоёр жэлэй турша дотор байгуулагдаһан мүнөө үеын оньһон машинануудай македүүдые, мүнөө баригдажа байгаа заводууд ба фабрикануудай македүүдые хүдэлмэришэд барижа ябаба, эдэнь Хитадай промышленностиин ургалта тухай гэршэлнэ. «Хитадай Арадай Республика мандаха болтогой!», «Хитад арадай нэгэдэл мандаха болтогой!», «Хитадтахи шэнэ илалтануудай хүтэлбэрилэгшэ ба эмхидхэгшэ — Хитадай коммунистическэ парти мандаха болтогой!», «Хитад арадай вождь, Түрүүлэгшэ Мао Цзе-дун мандаха болтогой!», «Хитадэй ба Советскэ Союзай арадуудай агууехэ хани барисаан мандаха болтогой!», «Хитад арадай эрхим хани—бүхы дэлхэйн ажалшадай вождь Генералиссимус Сталин мандаха болтогой!» гэһэн үгэнүүд соностоно.

Промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэдэй хойноһоо түмэрзамшад ерэбэ.

Тэдэнэй һүүлээр столица шадарай районуудай таряашад талмай дээрэ гараа. Аграрна реформо хэгдэһэнэй ашаар богоолшолгоһоо сүлөөлэгдэһэн таряашад хүдөө ажахыда туйлаһан амжалтануудаа харуулба. Гүрэнэй эмхи зургаануудай албахаагшадай, багшанар ба студентнэрэй колонноиууд үнгэрнэ. Тяньаньмынай талмай дээгүүр хүнүүд угаа олоороо гаражал байба. Мао Цзе-дунай ба И. В. Сталинай хүндэлэлдэ зорюулагдаһан баярай үгэнүүд замханагүй.

Оломиллионно бүхы хитад арадай үмэнэһөө демонстрантнууд нигэжэ мэдүүлнэ: «Дай үүдхэгшэ американска дээрмэшэдэй һанаашалгануудые эбдэхэбди. Дай үүдхэгшэд эб найрамдалда дуратай арадуудые шуһата шэнэ дайнда татан оруулжа шадахагүй, ушарынь, эб найрамдалай агууехэ тэмсэлшэ — Советскэ Союз түрүүтэй эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байгаа Хитадай арадууд ба бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай арадууд энээниие хүсэнэгүй».

Хитад-советскэ хани барисаанай Бүхэхитадай обществын, Хитадай демократическа лигын, демократиин хүгжэлтэдэ туһалха Ассоциациин, национальна реконструкциин демократическа Ассоциациин гэшүүдэй колоннонууд талмай дээрэ гараба. Почтово ба телеграфна хүдэлмэрилэгшэд, министерствонүүдэй албахаагшад, Хитадай наукануудай академиин хүдэлмэрилэгшэд ябана. Демонстрантнууд Мао Цзе-дунай угаа томо бронзово бюст бариад ябана. Хитадай Арадай Республикада хлопогой баян ургасын тэмдэг — энэ жэл хуряагдаһан тарянай ба колосуудай македүүд, хлопогой македүүд колоннонууд дээрэ харагдана.

Хитадай физкультурнигууд ябажа үнгэрбэ. Физкультурна марш гүйсэдхэһэн 8 мянган барабанщигууд тэдэнэй хойноһоо ерэбэ. Пекинэй ажалшад хойно хойноһоон ябажа үнгэрнэ. Энэ баярай жагсаал 6 час үлүүтэй үргэлжэлөө. Демонстрацида 400 мянга гаран хүн хабаадаба.

Үдэшэлэн, Тяньаньмын талмай дээрэ агууехэ һайндэрэй хүндэлэлдэ олоной зугаа болоо.

Хитад арадай амжалтанууд

ПЕКИН, сентябриин 29. (ТАСС). Хитадай ажалшад Хитадай Арадай Республикын хоёр жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтануудаар, үйлэдбэриин шэнэ рекорднуудаар угтажа байна.

Тайюаньска машина бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад 65 мориной хүсэтэй газар малталгын түрүүшын машиные Хитадай Арадай Республикын хоёр жэлэй ойн хүндэлэлдэ бүтээн гаргаба.

Шэньси провинциин таряашадай харилсан туһалалсалгын 314 бүлэгүүд намарай таряа хуряаха талаар патриотическа мүрысөөндэ оролсожо, хоёр жэлэй ой тэмдэглэхые шиидэбэ.

Машина бүтээгшэд ороной экономикын хүгжэлтэдэ угаа ехэ нэмэри хэһэн байна. Хүсэд бэшэ мэдээнүүдэй ёһоор, Шэнэ Хитадай машина бүтээлгын промышленность июниин эсэсээр 270 гаран түхэлэй шэнэ продукци бүтээн гаргадаг болоо гэжэ «Гунженьжибао» газетэ бэшэнэ. Энэ оной нэгэдэхи хахадта Хитадай гүрэнэй машина бүтээлгын бүхы заводуудай продукциин үнэ бүхы үнгэрһэн жэлэй турша дотор гаргагдаһан продукциин сэнгэй 90 процентнь болобо.

Түрүүшын тракторнууд, автомашинанууд, мотоциклнуудые бүтээн гаргалга, металл түргөөр зүһэхэ советскэ методые машина бүтээгшэдэй үргэнөөр хэрэглэлэн ябадал эгээн гайхамшагта туйлалта болоно.

Хүдэлмэришэд ба таряашад Мао Цзе-дунда олон бэшэг эльгээнэ, тэдээн соогоо өөһэдынгөө үйлэдбэриин амжалтанууд тухай хэлэнэ, парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэ үнэн сэхэ ба инаг дуратай байһанаа мэдүүлнэ, сүлөөтэ ба зол жаргалта ажабайдалайнгаа түлөө тэдээндэ баясхалан хүргэнэ.

Венгриин ажалшадай эдэбхи

БУДАПЕШТ, сентябриин 29. (ТАСС). Бүхы орон дотор хүдэлмэришэд, таряашад, албахаагшад, уранзохёолшод һая гаргагдаһан эб найрамдалай гүрэнэй хоёрдохи уриалгада ажалшадай эдэбхитэйгээр захиалха гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ.

Эб найрамдалай Бүхэвенгерскэ Соведэй Президиумэй заседани боложо, эб найрамдалай хамгаалха нютагай бүхы комитедүүдтэ хандалга баталан абаа.

Франциин эб найрамдалай национальна Соведэй хандалга

ПАРИЖ, сентябриин 29. (ТАСС). «Юманите» газетэ хадаа болохоёо байгаа кантональна һунгалтанууд дээрэ баллотировалагдаха бүхы кандидадуудта эб найрамдалай национальна Соведэй хандаһан хандалгые толилоо.

Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү, агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулхын түлөө тэмсэхые бүхы үнэн республиканецуудые тус хандалга уряална.

Неаполиин арад зон американска эзэмдэлгэдэ эсэргүүсэнэ

РИМ, сентябриин 29. (ТАСС). Американска сэрэгэй корабльнуудай ерэжэ, американска морягуудай бууһан ябадалда эсэргүү студенческэ демонстраци үсэгэлдэр Неапольда болобо. Студентнэр «Хариин оронойхидые Италиһаа зайлуулагты!» гэжэ хашхаралдаад университедэй дэргэдэхи талмай дээрэ гар аба. Полици болбол демонстраци хэгшэдые тараан намнаха, американска командованиие Неапольһаа зайлуулхые эриһэн студенческэ комитедэй резолюцитай листовконуудые тараахалда һаад хэхэ гэжэ һэдэһэн байна. Хэдэн студентнэр арестовалагдаа.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, октябриин 1. (ТАСС). Корейскэ Арадай Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр мэдээсэһэнэй ёһоор, Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд Хитадай арадай һайндуратанай частьнуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдэй ба лисынмановска армиин сэрэгүүдэй шанга добтолгонуудые амжалтатайгаар гэдэргэнь сохижо, дайсанай хүнүүд ба техникые ехэ гээлтэ хоролтонуудта оруулаа.

Сентябриин 30-ла центральна фронт дээрэ Арадай армиин частьнууд Кымхуаһаа урдуур, Дэсэнсан хадын районбо ба Хвачхонь городһоо хойгуур американска 7-дохи ба 25-дахи дивизинүүдэй, лисынмановска хоёрдохи дивизиин частьнуудай үсэд шанга добтолгонуудые гэдэргэнь сохёо. Дайсан хадаа Арадай армиин хамгаалгын линиие таһалха зорилгоор 120 үлүүтэй танкнуудай, олон самолёдууд ба артиллериин дэмжэлгэтэйгээр добтолго хэһэн байна. Энэ байлдаанда Арадай армиин частьнууд дайсанай 30 үлүүтэй танкнуудые үгы хээ, 8 самолет буудажа унагаагаа.

Зүүн фронт дээрэ Арадай армиин частьнууд Янгуһаа хойгуур лисынмановска 5-дахи дивизиин хоёр батальониие бүримүһэн үгы хээ. Энэ дивизи 40 үлүүтэй танкнуудай ба тэрэшэлэн самоледууд болон артиллериин дэмжэлгэтэйгээр Арадай армиин хамгаалгын линиие таһалха гэжэ һэдэһэн байха юм.

Октябриин 1-дэ Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 10 самолёт буудажа унагаагаа, эдэнь ороной хойто зүгэй амгалан һуурин газарнуудые бүдүүлиг муухайгаар бомболожо бэ пулемёдоор буудажа үргэлжэлһэн байгаа.

Японитой нэгэн талын эбэй договор баталалгада эсэргүүсэнэ

МОНТЕВИДЕО, сентябриин 29. (ТАСС). Бразильска компартиин гүйсэдхэхэ комисси «Японитой баталагдаһан эбэй договор тухай» мэдүүлгые «Импренса популар» газетэдэ толилбо, тэрээн соогоо, Японитой баталха эбэй договор тухай асуудалаар Сан-Францискода болоһон конференци дээрэхи бразильска делегациин хараа бодолые шүүмжэлнэ.

«Сан-Францискода һая баталагдаһан энэ документ, — гэжэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ,—эб найрамдалай договор бэшэ, харин дайнай договор мүн. Энэ документдэ гар табиха гээшэ — манай арадай ерээдүйе бэ ажабайдалые ехэ аюулда оруулха шэнэ уялгануудые бэедээ даажа абаха гэһэн удхатай байна Трумэн хадаа Япониие Кореядэ эсэргүү агресси хэхэ база болгоо, тиин мүнөө Азида дайн үргэлхэхые, арадай Хитадта ба Советскэ Союзда эсэргүү агрессиин шэнэ актнуудые хэхын тулада японско милитаристнуудые хэрэглэхэ хүсэлтэй байна. Иимэрхүү документдэ Бразилиин үмэнэһөө гар табиха гэжэ захирһан Варгас хадаа эхэ орондоо эсэргүү гэмтэ хэрэг хэбэ, эб найрамдал хүсэдэг ба дайнай политикада эсэргүү шууд тэмсэдэг арадай дниилэнхи олонхидто эсэргүү үшөө нэгэн ааша гаргаба».

Японитой баталагдаха «эбэй» договорто бразильска делегациин гар табиһан ябадалда харюу болгон, бразильска компартиин гүйсэдхэхэ комисси агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хандалгада гар табилгые, эб найрамдалай түлөө тэмсэлые шангадхаха гэжэ бразильска арадые уряална.

Иранай дотоодын хэрэгүүдтэ англо-американска хамаархалга тушаа

ЛОНДОН, сентябриин 29. (ТАСС). Англиин гадаадын хэрэгүүдэй министерство иранска нефть тухай асуудалые Аюулгүйн Соведэй үзэмжэдэ табиха тухай мэдүүлгэ толилоо. Английска правительствын шиидхэбэринь энэ мэдүүлгэ соо юугээр тайлбарилагданаб гэхэдэ, иранска правительство уласхоорондын сүүдэй тогтоол дүүргээгүй байна, мүн иранска правительство нефтиин талаар английска мэргэжэлтэдые Иранһаа зайлуулха гэһэн захиралта гаргаһан болоно. Иранска арадай суверенно эрхэнүүдтэ бүдүүлигээр добтолһон ябадал мүн гэжэ уласхоорондын сүүдэй тогтоолые Иран сэгнэһэн байгаа.

ЛОНДОН, сентябриин 29. (ТАСС). Иранска нефть тухай асуудалые Аюулгүйн Соведтэ дамжуулан үгэхэ тухай английска правительствын шиидхэбэриие шэнжэлхэ зуураа, «Дейли уоркер» газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Хэдэн үдэрэй турша дотор английска правительство хадаа Аюулгүйн Соведтэ Ираниие дуудаха түсэбые дэмжэхэ гэжэ американецуудта дурадхана. Сентябриин 28-най үглөөгүүр Холбоото Штадуудай зүбшөөл абтаа» гэжэ тухайлагдана.

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 29. (ТАСС). ООН-эй штаб-квартираһаа Юнайтед пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, аюулгүйн Совет иранска нефть тухай асуудал зүбшэн хэлсэхын тулада октябриин 1-дэ заседани үнгэргэхэнь гэжэ ООН-эй харьяата нюурнууд тоолоһон байна.

Франци**да** американска эзэмдэгшэд аашална

ПАРИЖ, сентябриин 29. (ТАСС). «Юманите» газетэ болбол Пуатье городой (Вьенна департамент) артиллерийскэ мастерскойнуудта хүдэлмэрилдэг компартиин департаментска федерациин секретарь токарь Максим Дюмые хүдэлмэриһөөнь гаргаһан тухай мэдээсэнэ.

Артиллерийскэ мастерскойнуудта американска сэрэгэй миссиин ерээд ошоһоной һүүлээр, Дюм хүдэлмэриһөөн гаргагдаа гэжэ газетэ заана. Американецууд эдэ мастерскойнуудые буляан абахые бэлэдхэжэ байна, тиимэһээ тэдэнэр хүдэлмэришэн-коммунистые хүдэлмэриһөөнь гаргахые эрибэ. Дюмые гаргаһан гансахан шалтагаан тэрэнэй политическэ ажал-ябуулга болоно гэжэ мастерскойнуудай директор убайгүйгөөр мэдүүлбэ.

Энэ хадаа хүдэлмэриһөөнь гаргаһан гансахан ушар бэшэ юм гэжэ газетэ заана. Һаяхан Шательро городто (Вьенна департамент) ба Сенон городто (Жиронда департамент) хүдэлмэришэдые заводуудһаа гаргаһан байна, тэдэнэр Франциин бэеэ дааха байдалай ба эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэд, коммунистнууд байгаа.

Американска интервентнүүд Урда Кореяын арад зониие тононо

ШАНХАЙ, сентябриин 28. (ТАСС). «Джапан Ньюс» гэжэ японско газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Токиодохи урда корейскэ банкын отделениин эрхилэгшэ Чун болбол американска интервентнүүдээр эзэлэгдэһэн, Кореяын урда тала экономическа һандаралгада хүргэгдөө гэжэ Ассошиэйтед пресс агентствын корреспондент-тэй хөөрэлдэхэ зуураа мэдэрбэ. Урда Кореядэ инфляци боложо байна. 1950 оной июниив байдалаар тэндэ 54.700 миллион вон эрьесэдэ ябадаг байгаа, тиин мүнөө 445 миллиард вон эрьесэдэ ябана, тиихэдэ энэ мүнгэнэй 60 процентнь интервентнүүдэй сэрэгүүдтэ «урьһаламжа» болгожо үгтэбэ. Интервентнүүд материалнуудые худалдан абаха, гэр байрануудые арендээр абаха ба барилга хэхэ, хангаха персоналда түлэхэ ба бусад юумэдэ корейскэ мүнгэ гаргашална. Долларой официальна курс 2500 вон хэмжээтэйгээр тогтоогдоо, гэбэшье американска сэрэгэй алба хэгшэд нэгэ долларой орондо 6000 вон абана.

Урда Кореяын промышленность эмхи гуримгүй болгогдоо. Дайнай урда тээшье vгаа ехэ байһан сэнгүүд мүнөө 20 дахин баһа бэшээр ургаа. Жэшээлхэдэ, нэгэ груша 1000 вон сэнтэй юм, тиихэдэ лисынмановска албахаагша һарадаа 40.000 вон салин абана.

Спорт

Мотоциклэдэр республик... түрүү һуури эзэлхын түл... мүрысөөн

Энэ оной сентябриин 29—30-... ба октябриин 1-нэй үдэрнүү... мотоциклетнэ спортоор БМАС... эй түрүү һуури эзэлхын түлөө ... рысөөн болобо. Мотоциклист... тус бүриин ба командна тү... һууриин түлөө байра дээрэһээ ... мүн ябууд дундаа урилдааһан, ... подром дээрэ, тэрэшэлэн бэрх... харгынуудаар ябажа мүрыс... байна.

Түрүүшын үдэр бага литраж... машинаар нэгэ километрые ба... дээрэһээ ябажа ба мүн ябууд ... даа урилдажа гаталха мүрыс... болоо. Тэндэ залуу мотоцикл... Лукашевич (ДОСААФ) ила... республикын чемпионой нэрэ... дэ хүртөө. Мүн иимэ машин... тус дистанциие 52,0 секунда ... гаталһан Киселева («Медик») ... нэрнүүдэй дундаһаа түрүүлбэ.

Иимэ янзын мүрысөөндэ эрэш... ИЖ—350 классай мотоцикл... урилдаагаа. Нэгэ килоиетр ... танциие 35,4 секунда соо гатал... Жельнио (ДОСААФ) амжа... туйлаа.

М—72 классай машинаар ... дистанциие 33.7 секунда соо ... талһан Жеребцов түрүү һу... эзэлбэ.

Машинаяа гансада ябуу... урилдааһан урилдаанда бага ... ражна мотоциклаар нэгэ ки... метртэ эхэнэрнүүдэй дунд... Соловьева («Медик») илажа ... раба. Эрэшүүлэй дундаһаа за... мотоциклист Ильин (автом... клуб) түрүүлжэ ерэ...

М—72 классай машинаар б... дээрэһээ гүйлгэжэ урилда... урилдаанда Минеев түрүүлэ...

Сентябриин 30-да иппод... дээрэ түхэреэн харгыгаар то... һон урилдаан болоо. Мотоцикл... нэр ипподромой харгыгаар ... метртэ урилдаагаа. Түрүүлэн ... га литражна машинаар эх... нүүд урилдаба. Энэ дистан... эхэнэрнүүдэй дундаһаа Солов... («Медик»), эрэшүүлэй дунд... Ильин (автомотоклуб) түрүү ... ринуудые эзэлбэд.

ИЖ—350 классай машинаар ... подром дээрэхи урилдаанда ... публикын чемпионой нэрэзэ... Калинин (автомоклуб) хүртөө.

Хүнлэ классай машинаар у... далгада Минеев Жеребцов ... түрүү һуури буляалдаба. Энэ... Минеев илаа.

Октябриин 1-дэ һүүлшын үдэ... мүрысөөн болоо. Энэ үдэр ... километрын дистанциие бэрх... харгыгаар—уһанай улам гурб... хин гаталжа, үгсүүр өөдэ даб... жа ба эльһэн соогуур гүйл... урилдааһан байна.

750 кубическа сантиметр хүр... классай хүндэ машинаар, ул... 350 кубическа сантиметр хүр... классай машинаар, һүүлдэль... кубическа сантиметрын хэмж... бага литражна машинаар у... даагаа.

Түрүүшын эрьесэдэ коман... түрүү һууриин түлөө шанга ... сэл болобо. Түрүүшын 40 ... метртэ машинынгаа эбдэрһэн ... рэһээ Минеев урилдааһаа га... Жеребцов хоёрдохи эрьесэдээ ... урилдаагаа үргэлжэлүүлхэеэ ... саба. Тэрэнэй һүүлээр ДОС... ба республиканска автомот... хоёрой хоорондо тэмсээн боло...

100 километрын дистанциие ... час 39 минута 20 секунда соо ... талһан Назаров (ДОСААФ) ... ниш дээрэ түрүүлжэ ерээ. ... литражна мотоциклаар тус ... танциие 2 час 12 минута 15 се... да соо ябажа ерэһэн Сер... (ДОСААФ) гараба.

Командна түрүү һууриин т... мүрысөөнтэ республиканска ... мотоклубай мотоциклистнэр ... Хоёрдохи ба гурбадахи һуури... дые ДОСААФ-эй нэгэдэхи ба ... дохи командануул эзэлбэ. Д... дэхи һуурида «Медик» общес... команда гараа.

Илагша команда ба тус бү... түрүү һууринуудые эзэлэг... грамотанууд ба шангууд ба... лагдаба.

Харюусалгата реда...
Б. А. ОЧИРО...

Мүнөөдэр кин... театрнуудт...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—03695. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж ...